

BERXWEDAN

BERXWEDAN JÎYAN E

Hejmar 1

Nisan - 1983

Biha : 5 Skr.

BERXWEDAN

Têdayi

Berxwedan	3-4
Televizyona Holanda, bi avukat Hüseyin Yıldırım ra hevpeyvîn çekir	5
Meh û rojê Girtîngeha Leşkerî ya Diyarbekir, bê kuştî derbas na be!	5
Rojnamevanê Holendi	6
Mustafa Karasu hê ji ber mirinê dermeketîye	6
Komîta Giştîyê, CBYDF daxuyani kir ku di meha Kanûnê 1982a de civîna komîta CBYDF çêbû	7
Çend Gotin!	7
Li Kurdistan'a Îran û Îraq	8
Armanca xebat û tekoşîna Awrûp'ê û çima du federasyon	9
Newroz danezana çiyê	12
10 Militanên şoreşger hatin kuştin!	14-15-16-17-18-19-20
Hêza qolonyalîst di bin navê tetbîqatê de hovîti pêk tîne	21
Ziman û çand	22
Heey Dirok	26-27

Berpîrsiyar

BERXWEDAN

Kovara Kurdî

Xwedî: Federasyona
Demokrat ya Komelên Kurd
li Swêd

Navnîşan - Adress

c/o Kurdiska Bockafet
David Bagares gat: 12 nb
111 38 Stockholm
SWED

XWENDEVANÊN HÊJA!

Hejmara destpêka Kovara Federasyona Demokrat ya Komelên Kurd - li Swêd "BERXWEDAN" pêşkêşî we dibe.

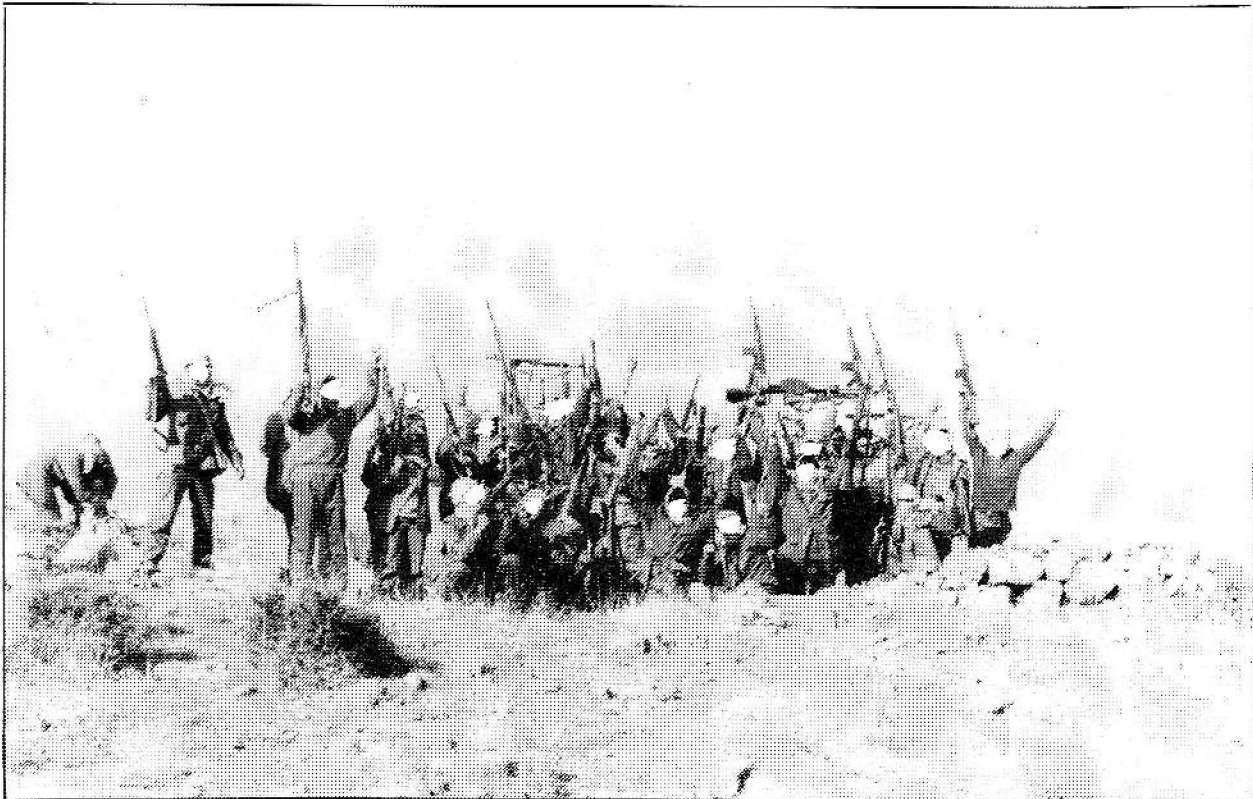
"BERXWEDAN" kovara demokrati ye. Di weşîna xwe de, bi giranî; li ser pîrsgirêk û rewşa girseyên macirên gelê Kurdistanê disekine. Bersivanî û ronahî kirina pîrsgirêkên macirên kedkarê Kurdistanê û alîkarîya tekoşîna her hêllê netewa Kurdistanê ji xwe re amanc digre.

"BERXWEDAN" di pîrsgirêka weşînê de, bendewarê rexne û alîkarîyên we ye.

*Bi çavên rexnedarî û têgihîştinî
"BERXWEDAN"
bixwîne!*

Berxwedan herdem jîyanê û karê me be!

BERXWEDAN

Berxwedan jiyanê.

Bi rastî şert û şirûtên pêkanîna berxwedanê tune. Adan û hilma tarîxê ye. Berxwedan ji tarîxê va bê seknandin, hebûna xwe di jiyana mirova, şerê çini û di şerê gelan de di domîne.

Her tişt: her gav, her saet û di bin demê de, ji bo jiyana domandinê liberxwedidîn. Pêşvehatina dirokê, çawan li ser himê şerên çîna be, berberîya çîna; ji tarîxê ra bingeh danî be. berxwedan ji, bi héza xwe ya pêşvebirinê di pêvajokê tarîxê de cihêki pêwîst girtiye. Rola xwe herdem leyistiye. Bi kurtî: berxwedan bûye kaniya jiyane. Bûye dara hebûnê. Mafparaziya çîna, gelan û mirovan, hebûn û serkevtin û jindomandina gelan û çîna bê berxwedan, bê berberî nekemiliye. Û serrast nebûye. Çinên serdest, sazûmanên sitemkar û hêzên qolonyalist, domandina saziyên xwe, heta bi xwîna xwe ya dawî yê, li hemberê çinên kedkar, kedkarên belengaz û li dijî gelên bindest bi bingehên pûç berberî meşandine. Gelên bindest, çîna kedkar û kedkarên belengaz: li ser bingehên mafî, ji bo binçetîna sitemkariyê, pelîşandina serdestiyê û ji bo serfirazî û serkevtinên gela, gelan vê rêya hebûnê, vê dara bingehî sipara hebûna xwe ditîne.

Însan; ji bo jiyane rast û bi rûmet, çîna: bo mafparaziye, gelan; ji bo rêvekirina serkevtin û hebûna xwe, tim û tim li berxwedane. Berxwedan, di her dirokê gelan de, ji girsên û çinên bindest ra bûye rûmetî û kaniya peznê û gel; li ser vê pêmahîna bingehî dilşa dibin.

Ji rexeq va, ev ji bo gelê me ji raste. Ger li hatina pêvajoka tarîxa Kurdistan bîn rihêntin; kûriya vê yekê derdikeve meydanê. Di diroka Kurdistan de; li hêllek; serdestiyên biyanan, sazûmanên qolonyalist, xayintî û melisandinên çinên serdest, dîrketina taybetên netewî hebe. Û ev di diroka Kurdistan de qunceki tari be, ray li tunebûnê bîne û vê pêşniyar bike. Li hêlla di; qunceki ronahî, zelal û hebandina hebûna netewî parastina taybetên gel, berberî, qewimandin serhildan û berxwedan hene. Pêmayînen tarîxa gelê Kurd, û pêmayînen Kurdistan, rûmetiyên kaniya pezn û serfiraziyên gelê me evin.

Di dawiyê de, berxwedan û serhildan bûbin sebebên dîrketina demê û pêşketina civakî ji, disa, ji ber parastina rûmetiyên xwe gelê Kurdistan bê berxwedan û serhildan nemaye. Li ser-hev, sedsal bi serhildan û berxwedanan, pêvajoka diroka xwe xemilandîye. Ger, di vê hêllê de, pezn û serfiraziyên me hebe ew ji, tewrê berxwedan û qewmandinên gelê me ye.

Di dema kapitalistîya qolonyalistî de jî, berxwedan û serhildanên gelê Kurdistan kêmane. Ew berxwedanên bi rûmet, di vê pêvajoka nû de, bi giranî gihîştine maneyên xwe yê rast û di kûriyên Kurdistan'ê de reh girtine, bizir çandine. Hê bi rastî; Kurd û berxwedan, berxwedan û Kurdistan, serhildan û dirok, dirok û berxwedanên gelê Kurdistan bi kûri, ji hev nayên qetandin.

Bi hev û du va girêdahî mane, bi hev xemilinc. Van tekoşinên gelê me, vê yekê derxistinê ku, cih û dem ji bo berxwedanê tuneye. Rê ya bive-neve ye. Di vê rêyê de, tekoşina rizgariya netewa Kurdistan avabûye û bingeh girtiye. Berxwedan; rêya gelê me zelal kiriye. Tekoşinê tekûz kiriye û rê ya hebûnê vekiriye. Ji ber dema herikandina helandinê û tunekirina netewî, gelê Kurdistan bi ezmê berxwedanê, bi berxwedanên bê hempa ketiye rê ya hebûnê. Dema bihuri ev yek bi zelalî derkir ku; berxwedan ne gotinc, ne hêsane û ne peyvên giloverin, ne ray anina taybetên biyaniyan, ne ray anina sazûmana qolonyalist û ne ji pêşniyariyên melisandinê, pûçitiyê û ne serxwari ye. Ezm'e, bir û baweriye, biryari û dilsoziyên tekoşina rizgariya netewî ye. Canfêdahiyê, pêkanî û rêya amanc girtina şoreşê ye, hebandin û parastina taybetên netewî ye, dijmin nasiye, xwe baweriye û xebata tekoşinê û hebûnê. Ne tenê di hoyên hêsan de di hoyên dijwar û her pergali de bi kar tê.

Bellê; gotin hêsanin, kirin girane. Gotin û kirin ne weke hev in. Lê, nêrin û gotin; rêzanê kirinê ne. Rê ya pêkanî a ronahî dikin. Bi şeva danê nêrina: kirin li ser amancên xwe dimeşe. Û tekûz dibin. Hêlrastiyek ji eve ku; berxwedan bi xwe ne gotinc. Bi pêkanînan tê meydanê. Û kirin bi xwe ye.

Bi kurtî, domandina berxwedanê hebûna netewî ye. Bi van kifşkirinên; ev bi zelalî xuyan dibe ku, çewan gelê me li ser tewr û hima berxwedanê gihiştibe rêya hebûn û tekoşinê, ewê girsên macir bi domandina tewrê rûmetî hêz pêwistî ya xwe der-ber-çav bike. Di ev hêlla navçe de, xwe bi kar û barên tekoşina gelê me bi kemilinc. Û ewê bi jiyana xwe kêrhatê şoreşê be. Peşdarê Rêya herikandina tekoşina rizgariya netewî be. Çewa li welat; rêya hebûn û tunebûnê, li pêşi ya gelê me sekini bû, gelê me bi rayanina rêya hebûnê, tekoşina rizgari ya netewî pêş de xist, li vê rêyê, xwedî derket. Rêya melisandin û pûçitiyê bê fesal hişt. Li her hêllên jiyane, ev tê li pêşiya kedkarên Kurdistan radiweste. Ev yek ji heye ku, hoyên Awrûp'ê ne hêsanin. Hêlleki dijwar e. Ger taybetên demê bi van hoyan ve berçav bîn, pêwistiyên rêya zelal dibin. Xebat û tekoşina Awrûp'ê, pergali û pivên xebatê pêwistî digrin. Lewra, demên har û ev hêl bi xwe xwediyên taybete, helandin û melisandina ye. Ji ber gelleki sebeb, li ev hêllên navçe girêk û girêdankê civakê giştek ji hev hatine vekirinê. Mîna civak, li ser valahiyan ma be. Bi rastî, bi sebebên di van girsên macir û jiyane girsên kedkaran bi dijwari tê domandin. Kefte-lefteka giran heye. Ji bo van yeka, ev kifşkirin ji pêwistê; ger helandinek hebe, bêteşebûnek hebe, pûçbûnek hebe, ev, helandin û pûçketina tewrê çini ye. A rastî ne kes, bi wan ve, helandin û pûçiya ditin û tewrên çinîtebqi ser û binihev dibin, tevli-hewa diminin.

Û ÇIMA BERXWEDAN

Bê şik ne tenê, ji ber hoyên dijwar, taybetiyên demê, ji bo pêkanî û zelalkirina kertê û pivên welathizî, demokratî û ji bo kerhatina xebatên hêllê, rêya rast li ser bingehên amanca Tekoşina Rizgari ya Netewa Kurdistan, û ji bo derkirina rûeşî û hovitiyên karbidestê qolonyalist a,

Xwesipari îxanetî, Berxwedan serhatin e.

me, derxistina kovar a “**BERXWEDAN**”ê de yek pêwistî ev bû ku, di rexên weşana de kar û barên li gora hewcetiyan tekoşina Kurdistan, û li gor qeysên tekoşina gelê me pêk ne di hat. Yê di vê hêllê de bi “kar û bar” bûne ji pirs-girêkên netew û civaka gelê Kurdistan dûr mane. An xwe durrxistinê. An ji; amanca weşinî bi xwe ji, durrxistinê. Di xeml û xeyala karên weşinî de; dozparazi, sipartina taybetên netewî, birxistin û biranina netewa Kurdistan, tekoşina rizgari ya netewî nîne. Mafê netewî, doza gel kêrî xwe tûnin. Lê, kêrê doza gel û mafê netewî nayên, van hêsan dikin. Tenê ji bo debara xwe kovarên mijûlahî bikar tûnin. Debarê li ser weşinê dimeşin. Ne tevger û tekoşina rizgariya netewî, ne demokrat û welathizî ya Kurdistan ne ji doza gel û pirs-girêkên tekoşinê, yekitî, hevkarî û pişt-girtiye. Çewa nêrinên zelal, ji pirs-girêkên girsên macir, kedkarên Kurdistan re naynin, kêrî vê yekê nayên, li gor taybetên demê bi kar û bar na kemilinc, hewqas ji hevkarîyê û pirs-girêka yekitiyê ra durr diminin. Ku zelalkirina van yeka ji bo gelê me rê yeka bive-neve ye. Berpirsiyarên welathizî û şoreşgerî bi kêrhatina van pirs-girêka aşkere dibe.

Hovberî, zerp û zorbaziyên karbidestên qolonyalist aşkere nayên daxuyanî. Bi xebatên tekûz nayê meşandinê. Bûyer û zorbazi yê li ser gelê me berçav nabin. Welathizî û xwedî derketina gelê Kurdistan, pergali xebata demokrati tèn hêsankirinê.

Bi xeml girtina, piv û kirtên demokrat û welathizî ya Kurdistan, bi girêdana doz û berçavxistinê tekoşina rizgari ya gelê me, ewê “**BERXWEDAN**” di xebata weşinî xwe li pirs-girêkên girsên kedkarên Kurdistan bigre. Parazvaniya hevkarî û yekitiyê bike. Û ewê xwe bi pişt-girtina tekoşina gelê Kurdistan bi kar û bar bine, xwe bi pergali bike.

“**BERXWEDAN**” ewê, bi pişt-girti û hevalbendî ya refê welathizî a bi parastina kedkarê Kurdistan, jîndar bibe.

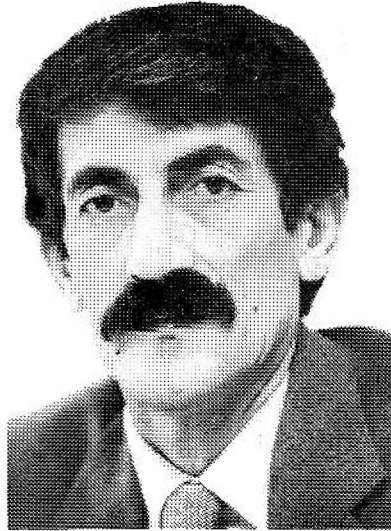
BERXWEDAN dengê me be!

Televizyona Holanda, bi Avûkat Hüseyn Yıldırım ra hevpeyvîn çêkir

Di meha buhurî de, televizyona Holanda, li ser rewşa Kurdistan û bi taybetî, li ser jiyana girtiyê hepsa Dîyarbekir weşînek pêşdar kir. Ji bo weşîne, herpirsiyarekî televizyona Holanda, bi Avûkat Hüseyn Yıldırım ra hevpeyvînek pêk anî. Hevpeyvîn li ser gelê Holandi û girseyên macir çingîniyeka pêwîst pêk anî.

Ev weşîn, ji ber di pêvajoka rûniştina Konseya Awrûpa de hatiye diyarî. Pêwîstiya vê weşîne heye. Lewra di rûniştina Konseya Awrûpa de pirs-girêka Tirkîyê ewê bihata peyvandin. Hin dewletê Awrûpa'yê, xwedî armanç, pêkhatînen li Tirkîyê, bi mesûldîtina karbidestê sazûmana Tirkîyê, giliyê Komîsyona Mafê Mirovani kiribûn. Di giliyên xwe da bi kurte-birî van yeka dabûne nişandan. Ku, li Tirkîyê; ezîyet û lêdan, bi sercerêzî pêk tê, girtingehan de hoyê dijîyana mirovî û dadigehan de bêdadî heye. Mafên siyasi nayên ditin û mafê kêmnetewiyê Tirkîyê nayê naskirin hwd.

Piştî sekna van pirs-girêka, di hevpeyvîne de Avûkat Hüseyn Yıldırım bi kurtî, li ser rewş û jiyana girtiyê şoreşger û li ser hoyên Kurdistan awha sekîni: «Berê jî, karbidestê qoloniyalîst; tunekirina gelê Kurdistan ji xwe ra amanc danîbûn. Pêkanîne wan di vê rêyê de hebûn. Lê, îro; ev pêkanîn derketiye qeysa rewşa şerî. Hê zêdetir berçavbûye. ... Tu gundekî, malekî û kesekî nemaye ku, ji

Hüseyn Yıldırım

vê zilm û zorbeziya qoloniyalîst tam nesitendibe. Hê zêdetir ev zerp û zorbezi, di Girtingeha Leşkerîya Dîyarbekir de, li ser rexê şoreşger û welatperwer bi zelalî xuya dibe. Giştêka bi lêdan û ezîyetê giran anîne ber mirinê. Wan wekî hestiyê rût hiştine. Her dem, her deqe, her saet di bin lêdanê de li ber mirinê ne.

Lê, di bin vê rewşa dijwarî de jî, rexê biryarvanê bir û baweriya doza Kurdistan, bê deng namînin. Li berxwedidin. Bi serxwarîyê razî nabin. Ji dêlva serxwarî, melisandin û xayintiyê, kuştina xwe didin berçav.

Min nêzî salekî girtimayîna xwe

da, van yeka bi çavê xwe dit. Qoloniyalîsta Tirk, bi pêkanînen dijwarî; kuştin û tunekirina, rexê berxwedanî daye ber xwe. Bi girêdahîya vê amancê, şoreşgerê biryarvan, Ali Ereke, rêberên gernas M. Hayri Durmuş, Mazlum Doğan, Kemal Pir, Ferhat Kurtay û hin tekoşer bi hovîtî kuştin. Hoyên girtingehê ne li gor jiyana mirova ye. Di dema hovîtî de jî, jîyan, hoyê bi vi celebi ne buhurandîye...

Dadigehê Girtingeha Leşkerî ya Dîyarbekir de, ji binîva bêdadî tèn meşandin û ev dadigeh ne serbixwe ne. Bi Komîsyona Ankarê va girêdahîne. Ev komîsyon biryar dide, biryarê vê komîsyonê tèn meşandin. Biryarê mahkemê û derketina mahkema bûye çavxapandin, Bê avûkat, ne jî girtî dikarin bi peyivîn. Ger, ne jî xebatê derva, yê rexê şoreşger û welathîz, nexasîm jî xwedîderketina alema giştî a demokratî bûna ez ne difilitim. Ez bi vê bawerim, ger xwedîderketineka bi hêz, xebateka gewre, tekoşîneka fireh pêk nê, ev refê girtî roj bi roj, yek bi yek û bi girsetî ewê bê kuştin. Lê, ez bawerim ku bi van kuştina jî karbidestê qoloniyalîst nagihîjin amanca xwe. Lewra, rêya vê amancê hatiye girtin. Lewra doz û tekoşîna Kurdistan, ne tenê reh berdaye dest û çîya, di him û diwarê girtingehê de jî jindar dibe. Ez bi rojên hatîne bawerim...!»

Meh û rojê Girtingeha Leşkerî ya Dîyarbekir, bê kuştî derbas na be!

Li ser girtiyê Girtingeha Leşkerî ya Dîyarbekir karaniyên cunta faşîst bi hovîtî pêk tèn. Cunta qoloniyalîst, bi hari, zerp û zorbeziyên dijî hişê mirovî karaniya di domîne.

Di meha Kanûnê de, welathîzê biryarvan, gundiyê xweşmê; Aziz Büyükertaş, bi lêdan û ezîyetên hovberî hat kuştin. Piştî, çend roj li ser mirina wî derbas dibe, hêjanê malîyê wî, bi bûyerê didin hisandin.

Welathîzê hêja, di Girtingeha Leş-

kerî ya Dîyarbekir de, ev sê sal girtî mabû. Di vê dema dirêj de, karbidestên girtingehê; bi leystik û deka û ezîyet û lêdanên giran, Aziz Büyükertaş; ji bir û bawerî nexistin. Biryarîya baweriya wî ne şikandin. Wî ne melisandin. Leystikê li ser dihatin gerandin û amancê karbidestê hovber bi tewr û tevgera biryarî pûcxist. Li hember tewrê xwesiparî û melisandinê hişk rawestîya. Di van hoyê dijwar de, xwe; bi biryarî û ditineka hêzî kemi-

landibû. Aziz Büyükertaş; li hêla Hal-fetî ji gundê Seltek, welathîzekî, 45 salî bû. Di hember dijîmin de biryarî û tekoşîna berxwedanî ji xwe ra rê girtî bû. Tewr û tekoşîna wî û berxwedanê girseyê gelê Kurdistan, di be mîzin û nişana hêviya Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan.

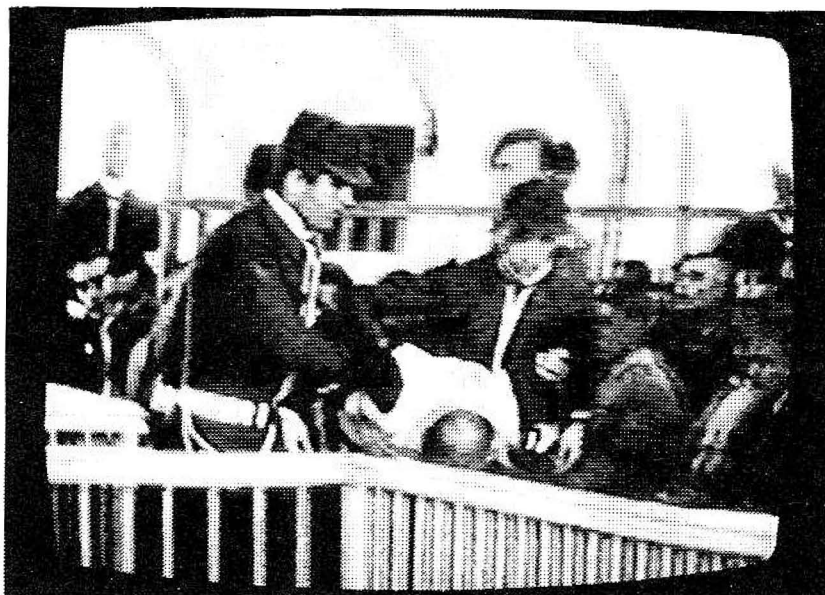
Ewê, di tekoşîna serxwebûna Kurdistan de bê jîyandin!

Rojnamevanê Holendî

Di rojnama "Haagst Post" de Hans Hoffman derheqê Girtîngeha Leşkerî ya Diyarbekir de û derheqê rewşa dadîgehan nêrinên xwe daxuyan kir.

«Bi kêmkêvî be ji bi hevalê rojnamevan re em di dadîgeha girtîyên polîtîkî yê girtîngeha Diyarbekir pêşdar bûn. Lê, ketîna me ya dadîgehê gellek bi zahmetî çêbû. Tenê yek kes temaşekar û gohdarvan hebû. Benda qanûnê, di dadîgehan de bikar nayên. Mafê parastîna siyasî ji bîni va tune. Hatîye rakirinê. Ewê 300 kes pêşdarê dadîgehê bibûna. Lê, hejmara kesên hevi gellek kêmbû. Ji xwe ji her tiştîra dadîgeha biryar distîne. Anîna girtîya hewce nabînin. Yê ku tînin dadîgehê ji di bin rewşa rûreşî de derdixin qada dadîgehê. Li ser serê her girtîyekî leşkerek dimîne. Di 15 ê Tîrmehê de refeka PKK anîn. Ji ber ku giştêki girtîya nanîbûn ev ref gellek piçûk bû. Bê avukat bûn. Di dawa destpêkirinê de Kemal Pîr; ji ber pêkanînen faşîst yê rewşa hepsê, û rewşa dadîgehê û hember lêdan û ezîyetên hovberî biryarê destpêkirîna rojîya mirinê daxuyankir. Van rawestan protesto kir. Zû-zûka wî ji salona dadîgehê derxistin.

Mînfermanî ji serleşkerê orfî idare sitendîbû, lê, dîsa ji karbidestên girtîngehê goh nedane fermanê. Nehîş-

Sembola lîberxwedanê zindan.

tîna ku ez bi girtîyan re bipeyîvim. An wan bibînim. Mîna xwe nêzî telê pêçayî kir. Di wê bîndemê de mîna mîqrofona xwe li girtîyê nêzî mîna tî girt. Pêşdarî wî kir. Zû-zû, li ser hevû dû hin tişt got. Destê xwe avête piştê xwe lê leşker zû gihiştê. Her çiqas mîna bi axaftîna wî nizanîbiya jî, lê dîsa ez hawerim ku piştê wî girtîyî an di ezîyet û lêdanê de şikestîbû, an jî ew seqet mabû. Lewra dimeşîna xwe

de di litimî û nexwesbû. Malîyên girtîya tenê li dervayê telêpêçayî dest ji wan re dihejînin. Mîna ku mîna dit, mîna jî newêre li deriyê hepsa Diyarbekir deyne...

Pîstî van dijwariyên eşkere ku berçavketîne, di hemberê cunta faşîst de piştgirtîna tekoşîna şoresgerê Kurd û Tirk jî xwe ra berpîrsiyarîya mirovî dibînim.

Ketîbû Rojîya Mirinê

Mustafa Karasu hê ji ber mirinê derneketîye

Li gohra xeberên gihiştîna rojnama me, Mustafa Karasu bi refê hogirê xwe ra ketîbû rojîya mirinê. Rewşa jiyana berxwedare PKK Mustafa Karasu, gav bi gav girantir dibe. Wekî ku tê zanîn, di 15 ê Tîrmehê 1982yan de esirê şer, tekoşerên PKK jî bo; mafê parastîna nêrin birandin, lêdan û ezîyet û tunekirinê li hepsê bînan seknandin, hwd. û jî bo rewşa jiyana hepsê, dest bi rojîya mirinê kiribûn. Rojîya mirinê nêzî du meha berdewam kir, û dibîn lêdan û ezîyetê giran û vê rewşê de, endamê KM-PKK, M. Hayrî Dürmuş û Kemal Pîr û tekoşerê egîr Akîf Yılmaz şhit ketin. Gellek berxwedare tekoşîna jî keti-

bûn ber halê mirinê. Wek ku em pê agahdar bûne, ji ber ku ev tevgera berxwedanê çîngîniyêca bi hêz him li welat, him jî li derveyî welat pêkanî, jî tîrsa vê çîngîniyê serekên cunta û karbidestên hepsê, dîsa zorbazîyên xwe li ser va esîra bi giranî di meşîna. Ji berê de berxwedare ku ketîbûn halê ber-mirinê, wan di vê rewşê de bê derman di "cihê mirinê" de dihele. Roj bi roj jiyana van şoresgera ber bi ne erîni dîçe; wan bi malîyê wan re pêşdarî hev nakin.

Ev jî bo hêza berxwedana hepsê bişkinê, bi vê rêyê jî bo ku wan bê his û deng tune bike, tedbirên vê rêyê dikemilîne. Ev pîlan, berdewamiya pîlanê qirkirinê din e. Lê, ew

rastîyên ku jî 12 Adarê va tînjîyanê û ew berxwedana nişanî, jî bona qolonyalîsta vê rêyê jî bê mecal kirîye. Lewna zindanê Diyarbekir rola ku di tekoşîna Serxwebûn û Azadiya Kurdistanê de bi leyîze, bi zelalî leyîst û vê rola xwe bi cih anîye. Tesîrên berxwedanê xwe bi tarîxê zeliqandîne û bûne malê tarîxê.

Lewra bi lêdan û ezîyetê, zîlm û zorbezîyê û bi tiştêki nakeve pêşîya vê yekê. di rêvekirîna berxwedanan de ewê gelê Kurdistanê bigihîje serfirazîyê.

Komîta Giştîyê, CBYDF Daxuyanî Kir Ku Di Meha Kanûnê 1982a de Civîna Komîta CBYDF Çêbû

Dilxwazên Enya Yekîtiya Berxwedana Dijî Faşîzmê dema li rûcnekênê.

Komîta giştî, Cepha Berxwedana Yekîtiya Dij Faşîzmê daxuyanek belakir. Ji bo sazîkirina yekîti û tekoşîna giştî hêza li hemberê cuntayê bikar were. Di vê daxuyanê de bangî li hêzê demokrat, pêşverû û welathiz dibe.

Di vê daxuyanê de, tê nîşandan ku di civîna 2yemîn xeynî hêzên sazkarê cephe. Tûrkiye Devriminin Yolu (Rê ya Şoreşa Tîrkîyê), Rizgarî, "Kurtuluş" (Rizgarî) û serekê Tûs-Der pêş-

dar dibin. Ev civîn ji bo yekîtiya hêzê şoreşger û demokrat pêwîst tê ditin.

Di daxuyanê de bi kurte-nivîsî ev ditin rêz dibin: «*Di bin karbidestîya cunta faşîst de, li Rojhelata-Navin Tîrkîyê ji bo emperyalîzmê, xwe bikar û barên nû kirîye. Bi vê pergala pêwîst ji bo gelên Rojhelata-Navin hêzeka zerpê ye.*

Bi bijartina "Anayasa" ve raydîtîneka piranî, cunta ji bo sitemkarîye bikartîne. Referandûma 7 ê Mijdarê

bi zelalî da nîşandan ku ji bo civakên me bigihîjin sazîrê aza û demokrat, pêkanîna rizgarîyê gel û ji bo mafê welat, tenê hêza hemberî, hêzên şoreşgerin, yekîti û tekoşîna hêza şoreşgeraye. Di vê rêyê de CBYDF Navçeyî digre. Cephê, ji bo derkirin û pêşxistinê ve hemberîyê, xwe bi hêz dibîne.

Di bendên daxuyanê de, ev tîkîliyê hevkarî û piştgirtina giştîyê hêzê şoreşger, pêşverû û welathiz bi berpirsiyarîya şoreşgerî tê ditin. Domanîne ev yek tê diyarkirin; «... Hêzên Cephê, ji bo xeta siyasî ya şîrîkî derbixin, hevkarîyê irada gelên xwe bikar bixin, û tekoşîna berxwedana şoreşgerî bi sazîkirinê pêş de bixin, li derva û hundirê welat, bi kurtî li giştîyê hêllê tê jiyandin, di vê rêyê de berpirsiyarîyê giran li pêşî pêkanîna rawestîne.» Bi zanistîya pêkanîne wan berpirsiyara CBYDF ji yekîtiyê bive-nevhiira pergala xwe, ne tenê dawî û yek rê dibîne. Bi vê zanistîyê, li hemberê refa karbidest û cunta, banga yekîti û tekoşîna hevkarîyê li giştîyê hêzê şoreşger û gazi refên daxwazê tekoşîne dîke.

Çend Gotin!!

Roj bi roj xebata gelên jêrdest û sitambar geş dibe û berpêşve diçe.

Helbet ev pêşveçûn u raperin ne hêdane. Kuştin, zindan, lêdan, talan û wêran, giştîyê dijwarîyê pêşketîna xebatê ne. Li hemberê zordest û sitemkara ev bedelê pêşketîna tekoşîne ne. Gelê Kurd, ku ta neha mafê xwe yê çarenûsî nekimandîye, li serê hemû pengê dijwarî û îşkence tê ajotin.

Ku erîşê leşkerê rejîma Îran her berdewamdibe li ser Kurdistan, bigre Kurdistan (Iraq) dibin top û tenqê rejîma faşîstê Seddam Hüseyin de dinale. Her asimlê li

Kurdîstana (Sûrî) lidare. Nexasim li Kurdîstana (Tîrkîyê) zindanê Diyarbekir, berxwedare wê bûne simbola xebata gelê me ji hêla din va, rûreşî û hovberîya cunta faşîsta qolonyalist tê de xuyan dibe. Dijmîn bi metodê renga-reng, carna ji bi metodên veşartî, amanca xwe ya tunekirina xebat û Tekoşîna Rizgarîya Netawa Kurdistan bikar tîne. Mîna, ji demek nêzik ve di kuştîna refa şoreşger da, leşkerên faşîst wan dikujin û laşê wan davêjin nava çem. Û dijmîn di radyo û weşîne xwe da eşkere dîke ku, (... term û laşê çend kesa li ber avê hatiye

ditin) bi vi awahî destê xwe ji kuştîna wan bişo. Bûyera hevberîya xwe di niximîne. Lê, bi vê ne gel û refên welat, ne ji alema demokrat, gelê cihanê pê nayê xapandin. Lewra tekoşîna ber berdewam e.

Ji ber ku Kurd, îro du êşa dikşînin, yek êşa çînî, êşa çîna kedkar, yek ji ya millî ku hemû welathiz dikşînin. Ji bo hilanîna zordestîyê û gihîştîna rizgarî û mafê çarenûsî, li navbêna hemû hêzên pêşverû, welathiz û destbirakî, hevalbendî û hevkarî pêwîste. Hêvîdarim Federasyona we di vê rêyê de gavên pêwîst bavêje, û herdem pêşdarê ve xebatê be. Hêvîdarim ku hemû mirovê welatperwer û pêşverû di vê xebatê de pêşdar bin.

Rizgarixwazek

LI KURDISTAN'A ÎRAN Û IRAQ

Ji sala 1980 bi êrişa Iraq, şerê navbera karbidestên Îran û faşistê Saddam Huseyin, dem bi dem bi diwari, bi sistî, bi êriş û berberiyên piçûk didome. Bi taybetên pêwîst, di Rojhelata-Navîn de ev şer, pirsgirêkeka girînge. Derketina şer, pergälên domandina şer, bi rewşa Rojhelata-Navîn ve ji her alî de zêft girêdahiye. Netîca şer, çawa ji bo rewşa Rojhelata-Navîn pêwîst be, serkevtin û paşketinên cepha emperyalizm û cepha demokrasiyê bi taybetên netîca şer va girêdahi mabe, şer hewqas ji bo Kurdistan ji rewşên erîni tîne meydanê. Emê bişkafîna van yeka bisipêrin hejmarên "Berxwedan" û bi kurte-biri li ser rewşa Kurdistan bisekinin.

Bê şik, di Rojhelata-Navîn û rewşa navnetewa de, taybetên Kurdistan, mîna vê demê derî qadê nebûne. Pêwîstiya Kurdistan tu dem mîna vê demê berçav nebûye. Ji bo rizgariya Kurdistan rewşa tu demî, mîna rewşa demê bi erîni nekemiliye. A rasti, tu dem, Kurdistan negihaye hoyên

Refek Pêmerge.

hewqas erîni. Bi taybetên cudayi li beşên Kurdistan tekoşinên gelê me gihane. Tekoşinên beşê Kurdistan kemilîne. Li her beşî tekoşinek heye. Ev rewş, pêwîstiya pirs-

girêkên Tekoşina Rizgariya Netewa Kurdistan derdixe meydanê. Û diwariya şoresê bi xwe re tînc. Dijmin û dostên Kurdistan zêde dike. Nexasim ku giraniya welatê me di Rojhelata-Navîn de berçav ketiye, ber bi navça şoresê diçe, û pirsgirêkên civak û netewiyên Rojhelata-Navîn xwe lê digrin. Pirsgirêka piştgirtî, hevkarî, û tekoşina yekîti u hevalbendiya beşên Kurdistan pêwîstî digrin. Piştgirtî û hevkarîya rexên tekoşinê, li ser bendên zelal, amancên aşkere û pergälên tekoşinê dibe rêya bi-

ve-neve. Lewra, dema hevkarî, piştgirtî û pêxistina tekoşinê, ev demin. Lewra, dijminahiya navbera rexên Kurdistan, şerên navbera hêllên tekoşinê rêberpîrsiya-

Zaroyên me ji şer dîkin.

riyên demê, dijminahi û benda li pêş Tekoşina Rizgariya Netewa Kurdistan e.

LI KURDISTANA IRAQ

Baxda û Misil: Bi bimbe teqandin û tekoşina berberî de qereqol û tîrîmpêlê dijmin zerarên giran sitendin. Di bûyera de 13 leşkerê Saddam û ser leşkerek hat kuştin. Di ev bûyera de endamê rêxistina mixaberata Baas Mixlis Abad bi derba hate kuştin.

Amedê, zimnako, Suleymanî, Duhuk û Zaxo: li heltên Kurdistan 268 leşkerên rejîma Saddam Huseyin hatin kuştin. Serleşker û 32 leşkerê sazûmana faşist esîr ketin. Li van hêlla bi kemîn vekirinê û di seravêtina qereqolê leşkerê Baas de pozberiyê giran çêbûn. Di van pozberiya de 8 pêşmerge şehîd ketin.

LI KURDISTANA ÎRAN

Di meha bori de leşkerê Îran, êriş birin ser hêllê Kurdistanê. Berî ku êrişa ber bi Iraqê pêkbine, girseyên Kurdistan hemberî vê êrişê rawestiyân. Ji sallan ve ye ku şer û êrişê Îran û Iraqê, li ser hêllê Kurdistan tînc domandin. Ev yek sitem û zorbazi û talan û wirankirina hêza gellê Kurdistan girantir dike.

ARMANCA XEBAT Û TEKOŞÎNA AWRÛP'Ê Û ÇÎMA DU FEDERASYON?

Bê şik, ne tenê di vê demê de, an jî di ev dema har de girseyên gelê Kurdistan terkederê welatbûnc. An ev macirî ne tenê ji ber taybetên dema har pêkhatîye.

Lewra: bingeha macirbûna girseyên gelê Kurdistan heye. Ev sebebên bingehî, ji her hêlî va pêwistin. Ger ev sebebên bingehî nêyin zelalkirinê xebat û tekoşîna Awrûp'ê û pirs-girêkên macir'an û rêyê rast nayên ditin. Xebat û tekoşin têkûz nayê. Li ser rêya rast na meşe. Vejinandina vê kêşkirinê gellek pêwist e.

Tê zanîn ku, macirbûna girseyên Kurdistan ne nûye. Ji demên ber'ê va ev yek heye. Bi zanistî tê domandin. Bi hoyên Kurdistan û bi pêkanînen qoloniyalîstan ve girêdahi ye. Macirbûna girseyên kedkarên Kurdistan, hê ji salên 60an ve berdeham dike û amancê domandina van yeka hene. Tişteki ji ber xwe û tewli-hev nîne. Bi Kurtî: parek ji parvekirin û talankirina ked a Kurdistan e. Rastî, ev yek bi xwe ye. Anî talana kedê ye. Rê ya qelskirina civak û netewî ye. Tunekirin, helandin û amancê parvekirina netewa Kurdistan tê meşandin. Lewra; bi pêşketina hoyên objektîfî ra çin û tebeqên nû-dem, li civakê, pergale nûh digrin. Bi teşe dibin. Bi taybetî û kar û barên nû-demî dikemilîn. Taybetê nûh digrin. Tekoşin a çin û netewa, an tekoşîna rizgarî ya netewî û civakî xwe li vi bingehî di sipêrin. Ev hêza nûh, di be sipara tekoşinê. Ev sipartek ji tekoşinê re di be him. Û ev sipartekêka bingehî ye. Hêza tevgersaziyê ye. Ji bo destpêkirina tevgersaziyê dewlemendî ya hêza siparê gellek pêwist e. Ev hêz çiqas dewlemend, gewrê û him girî be, dorbûn girsgirêkên civakê û bişkafîna pirs-girêkên netewî û gerandina tevgersaziyê, hewqas bi bingeh dibe, hewqas hêsan tê.

Hê ji derbûna çinên nû-dem va karbidestên qoloniyalîst qelskirina bingeh û parvekirina hêza sipartinê meşandî ye. Rê ya. hêzbûn û dewlemendîya çinê herdem girtîye. Vê rêyê bi bend kirî ye. Bi talana sererd û binerd va, hêza keda erzani ya Kurdistan herikandiye derva. Li hêllên biyani civandiye. Li Tirkiyê ji hev tar û mar dike. Bê teşe dihêle. Di hoyên bêrêyî de jîyan dide domandin. Bêçare û belengaz dihêle. Ji xeynî talan û herikandina Tirkiyê, karbidestê qoloniyalîst vê hêza keda erzani, girseyên kedkarên Kurdistan mîna "eşyakê" bi rûreşî difroşe karbidestên biyanan. Ji Awrûp'ê, ta welatên Afrîqî û welatên ereb'a, vê ji bo mafên xwe pêktîne. Bi sayên pêkanînen xwe yê parvekirina girseyan û cinên civakê "bihn" distîne. Him wan ji tengasiyên abora xwe ra kanî ya "dowiz"ê dihesibîne û vê yekê bi kar tîne. Ji hêlla din va jî; li ser pişt û milên girseyên macir, amancên navnetewî bi têkilîyên paşverû, pêkanînen rûreşî kar tîne. Civan-dina vê girsê ji xwe ra dike him. Politiqa dewletî li serê sazdikeye. Bi sazûmanên xwe li derva paşverûti, tevgersaziyên paşverû û refên faşist xwedî dike. Wan di temîne. Hêza macir, girseya gel; dibin sitem û zerpên giran de dihêle. Li gora mafê hundir û gor mafên navnetewahî, pêkanînen tabandinê. Li ser girsê macir saz dike. Nexasîm, di vê demê de, li ser girseyên macir, girsê kedkar, û li ser refên xwendevanan zorbaziyên qoloniyalîsta giran-

tir bûne.

Ji pêşketina xebat û tekoşîna dervahî welat, û ji ber tewrên dij mirovani, meşandina zilm û zorbaziyên tazi, eziyet û lêdanên eşkere û tengasiyên aborî, siyasî hwd. karbidestên qoloniyalîst, di rewşa navnetewahî de, tengasiyên xuyani ji her alî ve bi kûrî diji. Bi sebebên di va, zulm û zorbezîyên karbidestê qoloniyalîst a Tirk, cunta faşist li dervahî welat jî, bê serî di dome. Pêkanînen 12 ê Êlûnê yê cunta faşist li van hêlla jî berdeham tîne. Wek di kuştina Nûbar Yalim de, kirinên xwe gihandiye qeysa mirov kujiyê. Di derheqên gellek şoreşgeran de, fermannên girtinê derdixe, wan di xwaze bê fesal bihêle. Bo vê yekê, bi her rengên rûreşî tevgersaziyê pêktîne. Xuyaye ku cunta van yeka ji xwe ra rê dibîne. Ji xwe, rojnamevanên berdevkên cunta faşist ne digotin. "Di bi ku 12 ê Êlûnê li dervahî welat û nexasîm jî li Awrûp'ê saz bive. Rê ya her tiştî çewa ku hebe rê ya melîsandin, bêkeys û bê fesalhiştina van xayîna ji hene... di tarîtiyan de bi gulên kor... textsiyên ji nedîtî ve..." û, dem bi dem ev jî devên karbidestên cunta ji hatin diyarî. Di pêvajoka xebat û tekoşîna dervahî welat de ev rê girtin, meşandina vê rêyê bi pêkanînen cunta hê zelaltir bûye. Ji bo tûkûzkirin û pêşxistina xebat û tekoşîna dervahî welat, tevgergirêdana girseyên macir, hê kûrtirkirina tengasiyên cunta û zerp û zorbaziyên qoloniyalîst derî qada navnetewahî û bi alema demokrat zelal bîn, ev hoyên tîn jîyandin, pêwistî û girani ya xebata Awrûp'ê, derdixe meydanê. Pergalên xebatê hêllê pêwistî digrin.

Berî van kifşkirinan em dixwazin bi kurte-birî li ser hoyên Awrûpê bi sekinin. Lewra, pişkavtina vê pirs-girêkê di sa ji bo pergala xebatê û li tekoşinê re girîng e. Îro ev welatên navçe, tengasiyên kûr, fireh û herhêlî dijin. Di nav tengasiyên giran da ne. Ya rastî tengasî ya çare-nîni dijin. Li van navçeyan berkêşîni sist maye û disekine. Di rexê berkêşîni de roj bi roj kargeh têne girtinê. Hejmarên bê kar'an bi milyonan tîn ziman. Û ev hejmar roj bi roj mezintir dibe. Rewşa jîyana kedkarên hêllê diguhure. Mafên ku bi saya tekoşinên demên bihurî hatine sitandin, zûl bi zûl, ji destên kedkaran tîn derxistinê. Li van welatên navçe, herikandina ber paşverûti ya bi hundur ve aşkere xuya dibe. Paşverûti tê xwedikirin û diherikin paşverûtiyên siyasî. Di ev rewşên giran de ne tenê kedkarên navçe ya, bi girani kedkarên macir, dibin zerp û sitemên giran de dijin. Çina kedkarê navçeya ji her demî zêdetir piştgirtin û parasvani ya gelên bindest bi kar tîne. Lewra ji ber gellek sebebên ji bo piştgirtin û hevkarî ya hêzên pêşverû hoyê demê û yên Awrûp'ê bi her awahî gihane û kemilîne.

Ya girîng e xebat û tekoşinên rê zelal bi amancên bingehî va bîn meşandin. Pirs-girêka girîng kifşkirina vê yekê ye. Karanînen van yeka ne.

Bê şik, bingehê amancên xebat û tekoşinên li Awrûp'ê bi bingeh û amanca Tekoşîna Rizgarî ya Netewa Kurdistan va girêdahi ye. Û jê nayên qetandin. Çewa ku, bê sazîkirin, bê tekoşin bê pêşxistina berxwedana tekoşîna

rizgari ya netewî, xebat û tekoşîna Awrûp'ê ne dibiya. Ewê bê sipartin û hebûna tekoşînê, xebat û tekoşînê dervahî welat bê bîngêh bi mana, bê sipar bi mana, ya rastî çewt bûna, bi rawestîya, şulî bi ma, û pûç biketîna. Xebat û tekoşîna Awrûp'ê çiqas bi pergâl û bîngêhên tekoşîna welat re girêdahi be, bi vî bîngêhî bê sazîkirin û bi amancên wê, bi meşê, bi hoy û hewcetiyan tekoşîna rizgariya netewî teşe bigre ewê hewqas kêrhatîye tekoşînê û parazvanê mafê netewî û kêrê welat be. Ewê rê ya wê tekûz be, na litîme, rênas bive. Ji pîrsgirêkên girseyên kedkar re bersivê tekûz bine. Rê ya rast û bîngêhî bi de nişandan. Rêya xelasi ya rast diyar bine. Berpirsiyarê xebat û tekoşîna hêllê bi cîh were. Û ewê li hêllên navça navnetewahî tekoşîna rizgari ya Kurdistan bi mafên civak û netewî bide naskirin. An ewê vê hêllê ji tekoşîna şoreşê ra bike cepha paş. Ev bi zelalî xuya ye, amanca xebat û tekoşîna Awrûp'ê civandî û tevgersazî ya girseyên kedkarê Kurdistan e. Nasdari ya tekoşîna gelê me ye. Piştgirtîna me demokrati ye. Lê ne hevkarî ya karbidest, amanc girtîna sitatû ya "multeci"ti ye. Ne ji di bîngêhî de pere... hwd. heye.

Ji ber têgihîştîna berpirsiyarî ya xebat û tekoşîna hêllê tekûzî bi kemile, di bi ev yek ji hişên me dernên ku; iro hêza qolonyalist şer li hemberê gelê me dikemilîne. Bi hezaran welathiz, şoreşger û girseyên kedkarên Kurdistan dagirtîye girtingehan. Bi rastî, welatê me kirîye mina girtingeha ser-vekirî. Bi dehan welathiz û şoreşger bi berikan bi destên leşkerên qolonyalist û di girtingehan de bi eziyet û lêdanên hovberî tînin kuştin. Welatê me kirîye wekî qutîyeka girtî. Têkiliyên bi dervahî welat re birîye. Pêkanînen nedîtî di vê rewşa giran de, bi cîh tîne. Rewşa kêranînen şerî bi eşkere tîne ziman. Bi vê pergâlê, zilm û zorbazîyên hoberî bi amanca helandin û tunekirîna netewa Kurdistan ve di meşîne. Bê dûve-dirêj, rewş bi zelalî xuyani tîne ku berpirsiyariyên welathizî û kar û barên tekoşîna dervahî welat bi pirani ye. Di vê demê de pêkanîna wan pêwîste. Ji rexek pergälên xebat û tekoşîna hêllê bi van taybetan ya girêdahi ye.

Nexasim di ev dema har de, bi girêdana taybetên Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan ve, pêxistin û zelalkirîna rêya xebat û tekoşîna Awrûp'ê, berpirsiyariyeka girînge. Gotin li pêwîstiyê vê yekê nabuhurîn. Lê, pêkanîna pergälên berpirsiyariya demokrati, şoreşgerî û welathizî ji hewqasi pêwîste. Pergäl û kirtên berpirsiyariyê ji xebat û tekoşîna Awrûp'ê re di bin mêzin û wêne. Lewra yê rêya xebat û tekoşînê zelel dikin ev pergäl û kirtene. Bar û berpirsiyariyên hêlla pêwîst, bi her rengên pergäl û kêrta hoyê meşandin. Qet bi pergälên şulî nayê karanîne. Li vê derê ev yek derî pêşiya me dibê. Pergäl û kêrtê welathiz û demokratê Kurdistan çine? Ji ber pêwîstiyên van yekajî em dixwazin bi kurtî li ser pîv û pergälên welathizî û demokrati ya Kurdistan, ku bi hoyên Kurdistan ra teşe girtîne, li ser wan bisekinin. Lewra ev tînin şulîkirin û nayên naskirinê. Bê şik, pîv û tewrên demokrat û welathizîya di bin hoyê jêrdestîya gel û welatê me de pergäl girtîne, bi zelalî xuyaye ku, hemberderketîne –netenê bigotî– sazûmana serdeste. Bi girêdana tevger û tekoşînê, hemberîya biyaniya serdest e. Dijberîya sazûmana qolonyalist e. Hevalbendîya tekoşîna rizgariya netewî ye. Pîv û tewrên demokrat û we-

lathizî cîhgirtin û parastîna taybetên tekoşînê û rizgariya netewa Kurdistan e. Îro, ev yek bi kar û barên giran kemiliye. Bi gotinek din: hebûna hêza xwe, taybetên hebûna xwe, pergäl û tewrê xwe bi hoy û hewcetiyan tekoşîna şoreşê Kurdistan re, kêranîne. Di vî hêlê de kemilandîne. Ger tenê ew xwe bi pîrsirêkên civak û netewî re dibîne, tenê ev reng, rengê demokrati û welathizîya Kurdistan re hêza xwe ya zanistî û kêhatînen xwe ji bo bîşkafîtin û bersivên pîrsgirêkên tekoşîna civak û netewî bikar tîne. Bi kurtî, bi tevgersazî, kirin û bi nêrîna xwe hemberê qolonyalistî û paşverûkên welat radiweste û hêza parazvanê taybetên netewî û parazvanê mafê welat e. Ne hoyên biyani ji xwe re pîv digre. Li hoyên biyani dev ji tewr û pîva xwe bernade. Li ser bîngêhên pîva xwe pergäl li van hêlla digre. Tenê bi van kêrt û pîvan, kêrhatê xebat û tekoşîna tê. Di vê hêllê de kar û barên giran yê demokrat û welathizên Kurdistan hene û ev kar û bar hemberî pêşverûyan radiweste.

Gelo, bi van kar û barên giran ewê xebat û tekoşîna hêlla Awrûp'ê an rexên demokrat û welathiz amancên xwe, li ser kijan xebatên bîngêhî û bi çî pergälî bi meşînin. Bê şik ev karanînen ewê bi xebatên diva lê, bi girani ewê bi xebatên demokrati bi kar û bar bînin. Ger ev bi awakî din bînin gotin: li gohr hoy û şertên van welata û bi girêdaniya pêşketin û hoyên Tekoşîna Rizgari ya Netewa Kurdistan va bi kar were û pergäl bigre. Nexasim, iro bi xwe pêwîstî ya vê yekê heye ku; rexên demokrat û welathiz di kar û tekoşînên xwe de ewê, jiyan domandîna li Awrûpê pêşniyarê wan girseyên macir bikin û ewê vê rê yê ji wan re rast bibînin? An, rê ya welat, rê ya tekoşîna rizgari ya Kurdistan ji kedkarên macir re vebikin û vê nişanbidin? Rê ya rast û tekûz, rê ya xelasiyê bê şik, pêşberkirîna rê ya Tekoşîna Rizgari ya Kurdistan e. Tenê ev rê, rê ya felatbûnê ye û rêya rizgarxwaza ye. Pêşniyariyên rêya bi xwe, tewrên rizgarxwazî û melisandinê ji hev û dû, di qetîne. Ger xebat û tekoşîna Awrûp'ê, li ser him û tewrên rizgarxwazî û tekoşînê bi kemile, ewê berpirsiyariyên tekoşîna welat here serî. Amancên xebat û tekoşîna dervahî welat bi cîh werînin. Ewê tekoşîna di her hêllên jiyanê de bi hêz bibe.

Tê zanîn ku ev xebat û tekoşîna hêllê ne bi serê xwe ye. Di bi ku, bi vî awahî nê ditin. Ji ber hoyên welattaybetên demê girani ya xwe li vê derê girtîne. Bi rewş û xemilandîna taybetên demê girseyên Kurdistan li vê hêllê civîyan e. Girani ya xebatên refên demokrat, welathiz û hêzên şoreşger herîki ye hêllê. Van der'a ji bo amadekarî(!) ya tekoşîna welat re, hêlla sazîyê û amadebûnê dibînin. Bi pergäl û pêkanînen cudahî xebatê dikin. Ev xebat û tekoşînên yek alî; li hemberê hêzên qolonyalist gellek kêr dimînin. Di derheqên neerîniyên xebat û tekoşînê de dernakevin. Ev xebat û tevgerên yek alî, bi xwe, li hemberê xebat û tekoşîna hevkarî bend avadîkin. Bi kêr-dengî, xwe bi kar û bar tînin. An, bê cuda kirin li her bûyer û nûçên Kurdistan xwedi dernakevin. Ev ne tewrên erîni ne. Ne tewrê dilşabûnê ye. Ne ji bi taybet û berpirsiyarî yê demê xemilandî ne.

Em pê bawerî ku, hêzên demokrat û welathizên Kurdistan, bê bendî û meşandinê dijîminahî, bi kar û barên demê û bi amanca bîngêhî ve, dikarin li dora bendên xebat û tekoşîna Awrûp'ê, bi civin. Û tekoşîna hevkarîyê

Biji tekoşîna me ya liberxwedana rizgarîya netewî.

bi meşînin. An ji yê tèn meşandin piştgirtî ya wan bikin. Hevkarî û tekoşîna şîrîkî, yekîtî û hevalbendî û taybetên demê, di nav xwe de, bi kar binin. Ev, di xebat û tekoşîna Awrûp'ê de mîna sitûna qunc pêwîst e. Ne tenê daxwazên hêzên şoreşger, welathîz û refa demokrat e daxwaza girseyên gel ê Kurdistan e. Bivê-nevê ye. Taybetên dema dijware. Ger rewşa beşên Kurdistan berçav bèn ev dibin rêya bive-neve. Di vê rê yê de, tewrên du-dilî û ne zelal, xwaro-wîço û dijminahî ne tewrên rastin.

Bi berpirsiyariyên şoreşgerî û welathîzî, bi zanistî ya taybetên demê, li ser bend û nêrinên zelal û tewrên eşkere, ger, piştgirtîna, şoreş a Kurdistan û nasdari ya dozê, amanc be, wê çîma, hevkarî tekoşîna şîrîkî di nav rexên welathîzên Kurdistan de, saz nê? Çîma, ji bo tewr zelalî û yekîtîyek ji tekoşîna hevkarîyê re xebat çê nebe? Tewrên zelal, amancên xuyani di kîjan deman de, tèn meydanê...! Em bawer dikin ku, pîrsgirêkên hêllê, hoyên Kurdistan û taybetên demê bi xuyani ketin e. Û ji bo vê gihane.

Bi dozbawerî ya xwe ji bo ku, hevkarî, piştgirtin û ser-rastkirina têkiliyên komel û refên demokrat ên Kurdistan saz bê, me bê sekin pêşniyarên hevkarî û tekoşîna şîrîkî, pêşber anî. Û van xebên xwe domand. Daxwaza çandîti ya hevkarîyê bi gavên dem-dirêjî, da nişandan. Ji destpêka xebata hêllê ve, pêşniyarê hevkarî û piştgirtiyê me kir. Hê ji destpêka sazi ya –Federasyona Komelê Kurdistan -li Swêd- va, em li ser vi tewrê xwe sekinin. Daxwazên hevkarîya bi nivîsî û devkî pêşniyarê “fede-

rasyon”ê kir. Lê, tu tewrên erîni ji “federasyon”ê nehate ditin. Lê bi kongra lihev-hatî ji “federasyon”, tewrên erîni nişan ne da. Ji bo ku, xebata hevkarî û destbirakî ya komel û refên pêşverû di yek federasyonekî de saz bê, me têkiliyên xwe ji “federasyon”ê ne birî. Bi kongra li hev-hatî ji, ev tewr hate domandin. Ji ber keysbazî, bendî û dijminahîya komelên Kurdistan û domandina tewrên ne demokrati, me sazkirina xebatên federasyon a xwe rê-yeke bive-neve dit.

Bi me hebûna du federasyona ne tiştêk başe. Ne ji li gohr taybetên demê ye. Bi kurtî rewşeka ne erîni ye. Zerarê digihêne Tekoşîna Rizgarî ya Netewa Kurdistan û pîrsgirêkên yekîtî û hevkarîyê. Lewra, li ser bendên demokrati bersivanina vê yekê ne mumkune. Hêvi ya me ku, “federasyon” ewê dev ji keysbazî û tewrên hesan, dijminahî û bendiyê berbide. Lewra ev, hêsanî bi xwe ye.

Eşkere ye ku em, dev ji hevkarî û tewrên piştgirtinê bernadin. Yekîtî ya her du federasyona daxwazên me ne. Di vê alî de, emê herdem hevkarî û yekîtî ya hêllên welathîzê Kurdistan li ser bendên xuyani berpêş bixin. Em bawerî ku ewê refên “federasyonê” li ser pêşniyara yek federasyonî bisekinin û berpirsiyariyên xwe ewê bi cih binin.

Ji bo xebatên hêllê û yekîtîyên federasyona, emê di hejmara di du yan de proxrama yekîtî û hevkarîyê bi weşînin. Berpêşê: rexên demokrat, welathîz û hêzên şoreşgeran bikin.

NEWROZ

DANEZANA ÇÎYE?

Newroz, efsaneye. Lê, efsana berxwedana gelê me ye. Bûyere. Bûyera rêvekirina hebûnê ye. Hebandine. Lê, hebandina hebûna gele. Lidarxistina tekoşinê ye. Serhildana arinca ghiştina demê ye.

Bellê, Newroz, di destpêka dirokê de, hatiye afirandin. Bûye bûyera afirandinê. Lewra, di tariya pêvajoka dirokê de imperatoriya Asûr, li ber pêşketina gelan, derketin û ghiştina demê mîna kelekî, nahêle gel bigihîjin ronahiyê. Di vê dema dijwar, hengama hebûn û tunebûnê de, gelê me tekoşinek dirêj û dijwar, li hemberê imperatora koledar meşandiye. Vê bendê ji ber xwe û ji ber gelan rakirîye. Bi tekoşinê dijwar rêya hebûnê vekirîye. Newroz ev rêvekrîne. Bûyera vê pêvajoka dijwar e. Navê tekoşinê pêvajokê bixwe ye. Û pêvajok bi navê Kawa xemilîye. Pêvajok bi navê Kawa û Newroz tê zanîn. Navên wan bi serfirazî tînan biranîn.

Newroz, nişana serhildana gelê me ye. Mana Newrozê ji kûriyên dirokê geştê, şewa dide ta dema me. Ku, navên Kawa û Newroz ji gelê me ra bûne kaniyê pezn û serfiraziyê.

Navên Newroz û Kawa; daxwazên di kûriyên dilê gelê me de hêlin vegirtine, daxwazên pakîyê, xweşî û rastîyê, daxwaza serxwebûn û azadiyê didin nişandan.

Dîsa navên Newroz û Kawa; bûyerên bi rûmet didin biranîn. Biranîna pêvajoka dirokê û birxistin û têgihîştina mana bûyera pêwîst didin nişandan. Ji bo pêkanîna daxwazên bi rûmet, navê Kawa û Newroz'ê; serhildan û berxwedanê tînin ziman. Ku, gelê me vê bûyera pêwîst ji bêçîni ku derbasî civaka bi çîn dibe pêktîne. Bi kemilandina bûyerê derdikeve qada dirokê. Ku, di vê demê da, gelê me arincên ghiştina demê dikişand. Bûyerê dîke, danezana (belge) ezm û daxwaza hebûna xwe.

Îro hê bi hoyên dijwarî, dibin nîrê qolonyalîstî de gelê Kurdistan arincê ghiştina demê dikişîne. Dehaqên nuh û cunta faşîsta qolonyalîst li hemberê gelê me şerê tunekirinê di domînin. Li pêş gelê me radiwestin. Bi hemû rengên zîlm û zorbaziyên dema hovîtiyê va, di dema me da dixwazîna pêşketina gelê me bidîne seknandinê. Lewra dijmin û nenasên Kurdistan, di vê pêvajoka dijwar de taqeta qewimandin û berxwedanê ji gelê me nedikirin. Di hay û baya wan de, ji nuh ve afirandina nuhbûnê, tekoşina rizgariyê derbas ne dibû. Lê ji ber gelê me ghiştê tevgersaziya xwe ya siyasî, rêberîya karkera û Tekoşina Rizgariya Netewa Kurdistan, ji her alî ve bi deng kir, li ser bingehên nuh li hemberê qolonyalîstî û paşverêkên welat rawest. Pêwîstiya hêz û hebûna xwe netenê di Rojhelata-Navîn de, di nav qada navnetewa de derxiste berçav, zîlm û zorbaziyên qolonyalîsta bêserî bûn. Dijwariyên pêvajoka tekoşina gelê me derkete qadê.

Di vê rewşa dijwar de, tekoşina berxwedana netewa Kurdistan, bi bûyerên dirokî, bi berxwedanên bê emsal hate afirand. Û li ser van yeka bû tîrs, kete dilê qolonyalîsta. Hatîna û bingehê qolonyalîsta jihev hejand. Bû pîncek li hemberê emperyalîzmê. Bi saya ev berxwedanê tekoşina serxwebûn û azadiyê ber bi navça şoreşê diçe. Rûmetî û hebûna xwe di qasa navnetewî de dide zandandin.

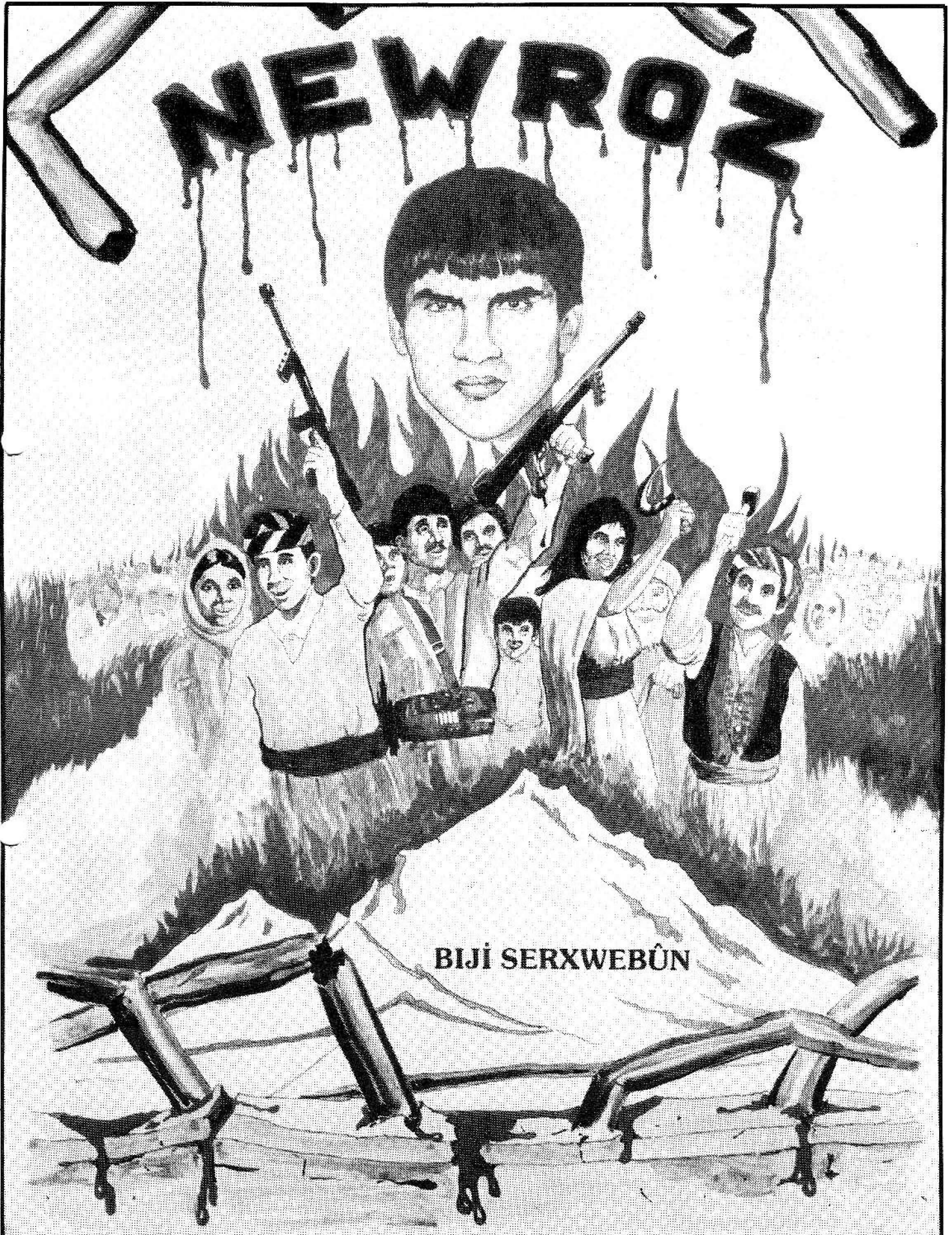
Ev yekan bi xwe afirandin û jînbûna Newrozê di pêvajoka me de derdixê meydanê. Pêvajoka dema Tekoşina Serxwebûn û Azadiya Kurdistan bi Newrozê xemilîye. Rûmet û taybetên Newrozê li ser himên rast hatîna jîyanê. Ev tewrên berxwedanê ezmê rizgarxwaziyê di her hêl û derên Kurdistan de ji nuh ve axa Kurdistan jîndar kirine. Û ev yek di 21 ê Adarê sala 1982yan de di tariyên zindanê lêşkeriya Diyarbekir de, endamê KM ya PKK bi şehidketina hogirê bê hempa, bi berxwedanê Mazlum DOĞAN bê pêl û bêl bû ye. Û mana Newrozê hê tekûz bû ye. Newroz mana xwe ya rast û hemdemî girtiye. Ku ne tenê tariyên zindanê tariya li ser welatê me bi berxwedan û dengên Tekoşina Serxwebûn û Azadiya Kurdistan hatiye qelişandin. Rê ji gelê me ra ronahi bû ye. Rêber û nişana gelê me Mazlum DOĞAN bûye simbola berxwedanê. Navê xwe, ezm û berxwedanê bê hempa li vê pêvajokê kirîye. Di hoyên dijwar, bin ezîyet û lêdanên giran de bi tewr û jiyana xwe, mana Newrozê mana navê Kawa afirandiye. Bi jiyana xwe danezana Newrozê jîndarxistiye. Bi afirandina danezana bê emsal ji bo gelê me berpirsiyariya xwe ya dirokî anîye çîh. Û bi vê afirandina danezanê, bi vê bê emsaliyê rûpelên diroka Kurdistan nexşandiye.

Domandina danezana nişana hebûn û berxwedanê, sipartiye rizgariya Kurdistan. Berpirsiyariya welathizî, pêşverûtî û şoreşgerî domandina vê bi xwe ye. Ji bo simbola serxwebûn û azadiyê, mizgîna berxwedan û hebûnê, nişana bihar û nûjeniyê, bi agirên Tekoşina Rizgariya Netewa Kurdistan Newroz'ê; bi hevkarî û piştgirtîya welathizî pirozbikî, bi mana rast bi xemlinin. Gazî hemû refên pêşverû û welathizî dikin.

* Bijî Newroz!

* Bijî Kawayê hemdem Mazlum DOĞAN!

* Bijî Tekoşina Berxwedana Rizgariya Netewa Kurdistan!

10 MÎLÎTANÊN ŞOREŞGER HATÎN KUŞTIN!

Di 18-20 ê Mijdarê de li mintûqa Mêrdîn-Şirnaq-Silopî li berdirêjîya sinorê Tirkîyê û Îraqê di çemê Hêzik de herçuqasa jimara wan nê zanin, lê li gor bihistinê, li nava 7-10 cesedên militanan di avê de hatiye ditin. Ev militanan dema ku tèn kuştin, davêjin avê, lew cesedên wan nê naskirin û kîjan xwediyê çî navîye, lê li gor pêkhatina bûyerê kesên PKK ne.

Li gel vê bûyerê di 21-22 Mijdar di rojnama Hürriyet'ê de mesele ji hêla MÎT de ronak bû, li gor agahiya wan "militan dema ji sinorê Îraqê derbasî Tirkîyê dibin yan ji Tirkîyê derbasî Îraqê dibin dikevin avê û difetisin" bi vî awahî derewin derxistin holê û dixwazin vê bûyerê binerd bikin.

Bûyer bi vî awahî çêbû ye:

Di dawîya meha Cotmeh'ê de, refek ji Partizanên PKK, ku li Kurdistanê Başûr faalîyet dimeşandin, dema dixwazin ji mintûqakê derbasî mintûqake din bibin, ji hêla ajan û muxbirên hêllê ve giliyê wan tê kirin û dikevin kemîna dijmin. Ev militan ev'in: Şahin KILAVUZ, Cahit DAYAN, Fuat ERTÜRK, Weyî ŞİMŞEK, Weyî HANTAŞ, Hasan ÖZÇELİK, Musa İLK û Beşir AKSAY.

Di ev şerê di nav milîtanên PKK û hêzên kedxwaran de herçuqas çend militan xwe xelasdikin ji. 8 militan hatin qetilkirin.

Çêbûna bûyerê bi vî awahî raste. Ji ber ku çend bûyerê din wek vêya berê bûbûn. Û ev azin (metod) diyare ku ji hêla kedxwarên Tirk de her gav li hemberê partizanên PKK bûye azînek berçav. Herweki tê zanin 9 Êlûn 1982yan de li bajarê Bozova Urfayê li gundê Koçhisar ji hêla komando de weke vê bûyerê Partizanekî PKK ji gellek lédan û hingavtin şunde, li gor birinên li ser canê wi hatibûn ditin hatibû kuştin û avêtibûn ava çemê Ferêt. Dîsa 9-10 Êlûn 1979an de li Sêwrekê gundê Axşûn ji hêla kontrgerilla û çetê feodal eşqiya Partizanên PKK Cuma Tak, Cuma Bozkoyun, Saduñ Demirkoç, Ali Çat, Abdurrahman Manap tèn kuştin, weke vê bûyerê cesedê wan avêtine Ferêt û bi awakî nenaskirî derdikevine holê.

Li hêla din beşê ku bûyerê lê derdikeve gellek bûyerê wek vê çêbûne. Mesela komando, kontrgerilla herdem li gel zulmê dikin, bi hejmareka bilind şoreşger û welatperwer qetilkirine. Herweki were birê di 13 Tebax 1982yan de partizanê PKK Suleyman Tuğcu dîsa li wî beşî ji hêla hêzên komando de li nav wan di şerekî de şunde ronakrewan dibe. Di meha Cotmeh û Mijdar de timên komando û kontrgerilla teror û êrişên ku dajon jiberxwe şer sadir dikin û ta vê demê qedera 20 kesên welatperwer di van bûyeranan de bi taybetî hatine kuştin, ji hêla agahvanan de tê zanin.

Bê guman qet yek ji van bûyeranan ne jiberxwehatî ye (tesadufî), diji vî, ji hatina rewşeke konevani ye. Beş him bi erdnîgarî (coğrafîk), û him ji ber ku sinorê 3 dewletan di nava xwe de dihêle, ji berya konevani û him ji bo merkeza Kurdistanê ke parvebûyî, ji bo ku beşê wê yî nîvek tîne ziman, bi hêla girseyî di rewşek stratejîk de tê ditin. Ji ber vê giringîya wê herweki li hêla Tekoşîna Rizgariya Neteweya Kurdistan, di bariya stratejîk de ji bo tekoşîna rizgariya gellên Tirkîyê pêwîstîya xwe bilinde. Ji bo vî awahî ji çûnê ta îroj hêzên welatperwer şoreşger tekoşînên xwe li vî beşî amadekirine û li vê derê pêşve birine, û xwestine bisipêrin vî beşî. Li hemberê rewşê emperyalîzm, kedxwarên Fars, Erebi û Tirk ji vî beşî û gellê wî ji pêwîstiyên şoreşgerî derine û ber bigre, bi hêzên komando xwinrêjîyê birêdixin û tekoşîn bereberî hêzên welatperwer û şoreşger danine.

Nemaze tiştê ku vî beşî têdigerîne pêşdehatinên ji 1970yî ta 1980yî bejn da; şerê Îran û Îraq sazîya Îran'ê yî anti-Amerîka û pêşveçûna Tekoşîna Rizgariya Neteweya Kurdistan sazîya emperyalîzm û kedxwarîyê li ser wî beşî bêzarkiribû, lê li paralelî van pêşveçûnan li vî beşî emperyalîzm û hêzên paşverû ji bo beş ketibûn rewşeke talûke. Hereketa şoreşgerê ku hazirîyeka xwe ya giring amadekiribû û gihiştibû tanga pêşdehatinek diyariyê PKK, û nemazeyên destdirûvî di vî beşî de xebata xwe diyarkiribû, dike bêhnek remza hêza Tekoşîna Riz-

gariya Neteweya Kurdistan biafirandina. Hêzeke şoreşgerê ku pêş de hatiya û xwe dide parastina vî derhatinê, herweki saha Lubnan'ê ya ku hêzeke tekoşîna xwe wundakirîya ji hêla giringîya jîyana kişandina tekoşîna rizgariya gellê vî beşî li holê bû. Tê zanin ku şoreşger ji bo pêşveçûnek wanî derbinin holê ketin nav karûbarekî giran.

Li gel ev hemû nemazeyên xwe li vî beşî potansiyela şoreşgerî ya ku hat heciqandin, tunekirina pêşveçûnên şoreşgerî û li hember tekoşîna rizgariya gellên vî beşî ji bo hêzeke dij-şoreş pêş de binin û bitêkilinîn, ji bo emperyalîzmê cuntaya Tirke faşîst û paşverûtiya vî beşî politîkeke hevkar di dominîn; di beş de, CÎA, MÎT, SAVAK û istixbarata Îraq ve dixebite. Hêzên "Çewîk" yên USA ji bo hêzeke êrişkar anîne vî beşî û bi taybetî li dijî tekoşîna rizgariya neteweyên gellên vî beşî û yê Kurdistanê wê bikarbinin, lew bi cihkirine; li hawirdor û cihê vî beşî de 10 balefirgeh (havaalam), li vêderê her babet firokên şerê ku hêsanî dikare dakevin û rabin, ji bo vêya pêkbinin, vêgavê dest bi xebatê kirine. NATO, USA û cunta Tirke faşîst bihevkarîyên xwe li vî beşî timên kontrgerilla birêxistinê û livên (faalîyet) xwe diajon, hejmarê hêzên komando herdem zêde dibe. Ji vî cihê paşverûtiya vî beşî ji vî hêla van hêzanan de bi hêzên milîs tèn civakirdin, teng û dahfên ajan û muxbira bi hêz dikin.

Ji hêla van hêzanan de di vî tevgera şoreşgerî ber lê bê girtin, li gel zulmê kirin, komplo li dijî Hereketa PKK û şoreşgeran saz dikin. Ev bûyera ku li ser çemê Hêzik çêbûye ji, komploke bi vî rengî amade bûye û ji hêlên milîs û ajanan de fêde hatiye girtin, lew kontrgerilla bikaranî. Anca ev bûyer ne bûyereke lihevhatiye, ji bo partizanên PKK bi awakî zanîn hatiye hazir kirin. Lewra xeta liberxwedana şoreşgerîya PKK û hêza wê ya hereketa girseyên gel dixirê, ji bo potansiyela rizgariya neteweya bilindîya Kurdistanê ve bûye yek û rê ji pêşveçûna şoreşgerî re wê giring veke, wê hêzên xwesiparvan, ajan û muxbir

cuda bike, û bi vana jî namîne li ber guhertinên girîng û diyare wê bibe bingeha pêşveçûnê. Bi vê rewşê PKK jî bo emperyalîzm, kedxwarîya Tirke faşîst û paşverûtiya beş talûkake giran û ciddî şanî dide. Ji bo ev hemû hêzanan rê û destûrê nedin pêşveçûnek wanî û ber li livbaziyên PKK bigrin, wê komp-

loyên bi vî rengî di demên tên de hîn zû bikin, pîrbikin û bikar bînin, evya jî vê bûyera dawîyê carek din diyare.

Ji bo di Tekoşîna Rizgarîya Nete-wa Kurdistan de pêvajokeka nuh ve-kin, di her karûbarî de, piştî karandinên mehan, bi sebir, fedekarî û bawerî te-koşin dan û xwe jî bo vegera welat

amade kirin, û li ser rêya vegera welat bûn. Lê weki nexwezîyên ku di her tekoşinên rizgarîya netewan û çini de dibe ku pêk bînin, di yek jî van de me hogirên xwe şehîd dan. Em nas-darkirina tekoşin û jiyana van Parti-zanên PKK, berpirsiyarîka girîng û şoreşgerî qebûl dikin.

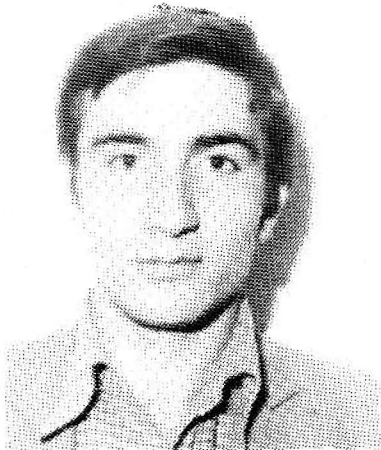
Nav : *Şahin Kılavuz.*

Navên bikar dianî: *Kenan, Mahir.*

Cih : *Ankara*

Dîrok : 1958.

Cihê Nifûsê : *Erzurum - Karayazı - Yemlik.*

Şahin Kılavuz bi eslê xwe Erzerûmî ye. Ji malêka belengazê. Ji dema destpêka bizrê tevger û Tekoşîna Rizgarîya Nete-wa Kurdistan dihatin avêtin. Dilxwestina tekoşîna berxwedanê lê çêbûbû. Dilxwestina ber bi şoreşgerî, hê jî salê 1971î ve destpêdike. Bûyerên wê demê gellek tesir. Li hogir Şahin Kılavuz kiribûn. Di tevgerên hemberî faşîstan de li sefên pêş tekoşin danibû.

Dema Tekoşîna Serxwebûna Kurdistan, di pêvajoka gihiştina îdiolojîkî de bû. Anî di salên 1975an de Şahin tevî nav sefên tekoşinê bûbû. Ji bo ku di tekoşinê de hêza xwe hê zêdetir bikar bîne, dev jî xwedenvaniyê berdabû.

Di destpêka tekoşinê de Şahin Kılavuz pêşî ber bi hêlla Qersê jî bo xebatê tê birêkirin. Berpirsiyariyên xebatê bê kêmasî li wê derê pêk ûne. Piştra li Entap û Sêwrek'ê berpirsiyariyên wî çêdibin. Berpirsiyariyên xwe bi ezm û geşiyê di xebat û tekoşîna hêllan de bi serfirazî pêktîne. Çeleqî, mêranî û dilgeşîya

xebatê taybetên wî yê bilindbûn.

Yên ku wî nazkiribe, di jiyana Şahin Kılavuz de van yekan bi zelalî didit ku, kesê guhartina cîvêk û dînya xwe amanc girtibe û jî bo wê, bi zanistî, bi ezm û xebatên bê seknandin tevgersazi kar bîne ev taybet giştêki bi hogir Şahin re hebûn û dihatin ditin. Hogir Şahin herdem bi çavên rexnedarî li xwe mêzedikir. Li hawirdorên xwe dirihênt. Li ser cîvêka xwe disekîni. Lê, neticên rexna her gav di pêkanîyên xwe da berçav dikir. Dîda jiyandin. Hogir Şahin bi vî tewrî bawerî girtibû. Wê, di hoyên dijwar de, di nav bê îmkaniyên giran de bi xebat û tekoşîna xwe bi cih dianî.

Dema êriş û zorbazîyên hêza milîsên ehli û zorbazîyên Celal Bucak, bi hevkarîya êrişên dewletê, di sala 1979an de zêde bûn. tekoşîna germ li Sêwrek'ê kemilî, bê dudilî hogir Şahin, berpirsiyariya eskerî sitend. Hê jî sala 1975an ve ku tekiliya wî bi tekoşinê ra çêbû bû, mîna her kesên Kurdistanê xwe bi van yeka kar û bar kiribû. Ku; jî bo welat şer pêwîst e. Tenê bi şervani jin domandin rêya kesê Kurdistanê ye. Têgihîştina hogir Kenan li ser wê baweriyê kemilî bû.

Hogir Şahin hatina jiyana xwe bi hatina welat re girêdabû. Bi wê zanistîyê di xebat û tekoşîna Sêwrek'ê da li hemberê hêzên milîsê Celal Bucak û li dijî êrişên dewletê bi berpirsiyariya eskerî cih girti bû. Di rêya gel da bi berpirsiyariya eskerî tekoşinê kir. Di vî alî de serfiraziyan kemiland. Li dijî hêzên feodal û hêza dewletê, li hemberê faşîsta; ajan û xayîna nêzkahî 40 tevger pîlan kir. Û di nav van tevgeran de cih girt. Berpirsiyariyên van tevgera meşand. Di nav tevgeran de, bi xwe rol girt. Ji van tevgeran pêştir, Hogir Şahin di gellek tevgeran de cih girtiye. Di hemû ablûqê û berberiyên bi dijmin re temsîliyên mêranîyê derxistîye berçav, bi zanistî, bi çeleq û baweriyê hemû ablûqên dijmin şikan-

dibû. Di xebat û tekoşinê de hêza xwe ya kêrhatê tekoşinê di ser'atê eskerî ya şoreşgerî de biryarî û canfêdahî xwe bi dijmin dabû naskirinê.

Hogir Şahin; serfirazî û rûmetên tekoşinê bi pêkanîyên xwe bi çavnebarî parastîye. Herdem li hemberê kêmasî û xeletîyan tewrên şoreşgerî daniye. Ji bo hêza partiyê, amancên tekoşinê, û rûmetên tekoşinê cih bigrin herdem bi dilpakî xebatê kirîye.

Di tekoşîna Sêwrek'ê de, di berberîya hêzên Bucak de birindar bûbû. Bi wê birindariya xwe di sa gellek hêzên milîsê Bucak dişikîne; zor li wan ûne û bi serbilindî jî wê berberiyê derdikeve. Hogir Şahin jî jiyana şoreşgeriyê 3 car tê girtin. Li Entap, li Ankara û di girtina Sêwrek'ê de ezîyet û îşkencên giran dibîne. Di bin ezîyet û îşkencên giran de dev jî tewr û parastina taybetên şoreşgerî bernade. sistî nişan nade, bi rûmetî van taybeta diparêze. Dijmin li ber biryarî û tewrên berxwedana wî bê mecal dibin. Bi tewrên şoreşgerî binxistina hêsanîya dijmin, hogir Şahin di jiyana xwe ya girtinê de dide nişandan. Di dema girtina xwe ya Sêwrek'ê de piştî 50 rojan jî hepsê derdikeve, bi dilgeşî di nav tekoşinê de cih digre.

Hogir Şahin Kılavuz, li ser van têgihîştinên bingehî xwe kemilandibû. Ji bo gelên kolonî bigihîjin serxweaûnê, afirandina rêxistina berxwedanî, rêyeka bive-neve ye. Ev jî, tenê bikaranîna berxwedana tevahî gel, digihîje rastîyê. Pêkanîna xêza berxwedana partiyê, ne tenê bi kar û barên kadroyên partiyê, ev bi hevkarî û berxwedana çekdariya gel pêk dibe. Şahin Kılavuz di vî alî de, bi zanistî û têgihîştina van yekan xebat û tekoşinê kir.

Şahin Kılavuz hê jî destpêka tekoşinê ve jî bo şerê rizgarîya netewî xwe bo kadroyê tevgersaziye û jî bo rêzanîyê dikemiland. Xwe jî bo van yekan bi kar û bar dikir. Dema jî bo xêza

partiyê ya hoyên nuh bikar bîne berpirsiyari sitend. Têgihîştibû rola xwe ya afirandina berxwedanê û tevgersaziyê.

Bî rastî, ji bo ku xebat û berxwedanên pêvajokê bigihjin hêza tevgersazi û bi rêxistinê bikemilîn rola van hogira mîna pir'eki pêwîst bû. rola wan gellek girîng bû.

Hogir Şahin Kılavuz ji bo Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan bigihije hêza rêxistinê. û tekoşin û taybetên nuh xemlbigre xwediyê berpirsiyar bû. Di şerê hewqas bi rûmet û hewqas dijwar de herkesê ku pê dizanî mirin ne tutîştekiye. Hogir Şahin di nav vî serî de. bi zanistîya vî yekê tevger girêdabû. Di kemîna çemê Hêzik de ji ber bi saxî nekeve destê dijmin bi zanistî rêya mirinê dabû pêş xwe. Çek û destikên wan ji ber ku di avê de şilbûbûn. bikar nedihatîn. Di nav kemînê de vegeandî û bi berberî şikandîna kemînê ne mumkun bû. Ji ber van sedeman Hogir Şahin di nav ava ku ser sê bejna de diavêje him bi dijmin re şer dîke. him ji bo felatkirina refa xwe xebatê dîke. Bî tewrên xwe yê qatî Hogir Şahin vî rastiyê derdixe berçav ku; di rewşa bêmecalî de. hê çek û destikan be ji ketîna destê dijmin di hişên şoreşgeran de derbas nabe.

Kadroyên ku partiyê derxistibû derva Hogir Şahin di nav van kadroyan da bû. Mîna gellek tekoşerên partiyê di dibistanên partiyê yê siyasî û eskerî de zanistiyê bikar dîanî. Mîna piranê tekoşerên PKK Hogir Şahin jî, di hoyên dijwar, bin agirê giran de li selê tekoşîna gelê Filistinê cih girtibû. Bî vî taybetê gihîştibû sifata enter-nasyonalistiyê.

Hogir Şahin di demeka nêz de. li ser pirsgerêkên tekoşinê hûr sekî. Di dibistanên partiyê de xwe adameyê tekoşîna welat kir. Li ser hemû pirsgerêkên civak û netewa gelê Kurdistan hûr-hûr sekî û li ser xebata şerê gel «*Di Şerê Gel da Propaxanda Çekdarî û Li Ser Xebata Ajitasyonê*» bi nivîsî pirtûk beşdar kir.

Ji bo çûna welat re Hogir Şahin bi ezm û kêfxweşî xebatê dîkir. Bi vî yekê dilşa dibû. Bi heşt hevalê xwe va dema derbasbûna çemê Hêzik de ji hêla qolonyalistê Tirk ve hatin şehidkirin.

Hogir Şahin ji bo xwe awha digot «*Herdem ez eskerbûm, disa ez di-xwazim bibime esker*»

Bî xebat û pêkanînen xwe di şerê gelê Kurdistan de ew, ji zûve gihîştibû sifata şervanê gel. gihîştibû qeysa qomitan û rewşa komunistiyê. Ew tevî sefê qomitanên gel bû. Qomitanê bê mirin ta serfiraziyê ewê bibe çekê tekoşinê û qomitanê gel ewê rêya meronahî bike.

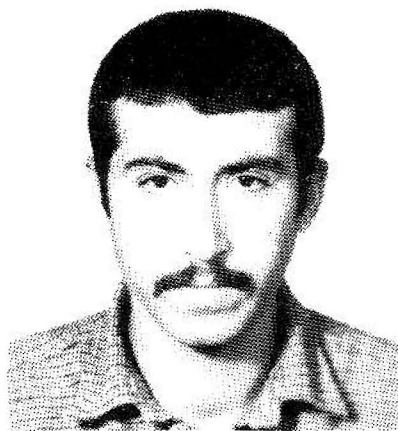
★

Nav: Cahit Dayan

Navên bikar dîanî: Garîp hoca, Mazlum, Şervan, Zekerîya, Yasin.

Cih: Tunceli (Dersim)- Nazmîye.

Dîrok: 1957.

Di çemê Hêzik de ku ji hêla hêzên qolonyalist 8 tekoşerên PKK hatin şehidkirinê yek ji van ji Hogir Cahit Dayan bû. Cahit Dayan ji maleka kedkar bû. Dijwariyên jîyanê hê ji xwendina destpêkî ve dibû. Bavê wî, havîna li istenbolê karkerî dîkir. Li hêlê di karê avahiya de dixebitî. Ev kar têrî debara malê nedihat. Ji sedemên belengaziyê Cahit Dayan lazmatiyên dibistanê bi xebatên xwe pêk dîaniya. Dema li gund dima, Hogir Cahit şivaniya gund dîkir. Havîna diçû istenbolê di karên firaquştinê, komir û dem bi dem limonfiroşî û hwd. hêlan de xebatkarî pêkdîanî. Bi van xebatan alîkariya debata malê dîkir.

Di dema dibistana navin de diya wî diçe rihmetê. Belengazî û eş'a dayê li ser Hogir Cahit kom dibin. Bi eş û belengaziyên giran salên piçûkî û dema xortaniyê dibuhurine. Hê ji piçûkî ve ew di nav sefên karkerên Kurdistan de cih sitendibû. Di nav belengaziyên, bê kari, birçibûn û nav eş'ên karkerê Kurdistan de di gîra dilê xwe mezîn bûbû. Rewşa xwe ya vî demê Hogir Cahit awha dîanî ziman «*...Nexasim min dixwest ku sazû-*

maneka lê sewî dimînin ez li vî derê bibime berpirsiyarekî. Ji sedemê debarê ev yek neçû serî. Têgihîştina min ya şoreşgerî de tesîrên belengaziyê, birçibûnê û tesîra sewitîyê gellek heyê. Hewqas ku tîstên min rast didit, hêza parastîna van rastîyan dînav civakê de min bi xwe ra ne didit. Lewra, ez belengazbûm. Tenê temaşekarê min bû. Gîstek, hêvî û fikrên min dibin sitemê da mabûn. Rêya derketîna vî rewşê tunebû. Ne-ticên ji xem û xeyalên xwe min derdixist ew ji ne bi min an ne bi kesên mîna min çêdibû. Lê, dema ez bûm şoreşger; di tekoşîna parastîna mafên belengaz û sewîyan de, mirin hebûna, disa kes nikaribû li pêşîya min bibe bend...»

Cahit Dayan hewqas bi dilpakî û rûmetên bilind mezîn bûbû. Bi keda xebatên xwe Hogir Cahit bûbû mamoste. Lê, ji sedemên nêrinê kûriya dilê xwe hê dema dibistanê de tîkiliya wi bi şoreşgeran re çêbû bû. û ketibû nava tekoşinê. Mamostaniya wî tenê sê sal berdewam bû. Di 2.12.1982de dev ji mamostaniyê berda. Lewra Hogir Cahit di ew girtin û operasyonên dijwar de mecbûrê xebata binerd bûbû.

Hê ji dema (1976) dilxwazê Partiyê bû, kar û barên xwe bi dilpakî pêk dîanî. Di van salan de li Çemişgezek'ê berpirsiyariyan sitendibû. Dawiyê li Dersimê di nav YHK de berpirsiyariya xorta û di sala 1980 Êlûnê de berpirsiyariya nava Dersimê sitendibû. Sedemên xebata şoreşgerî di destpêkê da li lîsê dawîya meha Êlûnê sala 1979an hatibû girtinê. 13 roj di hepsa eskerî ya Eleziz'ê de girtî ma bû. 3 car ketibû bin girtina berçav. Ji ber ku di girtinê de, li hemberê hêzê qolonyalist bi biryarî taybet û xebata şoreşgerî sipart û dudilî nişan neda, neaxivî, hatibû berdadê.

Hogir Cahit: di ew dema bi piraniya kes û rêxistinê dev ji şoreşgerî û ditîna şoreşê berdîdan. xwesiparî û melisandinê dihebandin. berpirsiyariya hoyên dijwar, parastîna taybet û ditîna şoreşgerî bi tewr û ezmê xwe, bi girtîna berpirsiyariya nav Dersimê pêkanibû.

Piştî 12 Êlûnê, Partî (PKK) bi giranî. li ser derxistinê kadroyan sekînbû. Ji ew kadroyên hatibûn derxistinê. yek ji wan Hogir Cahit Dayan

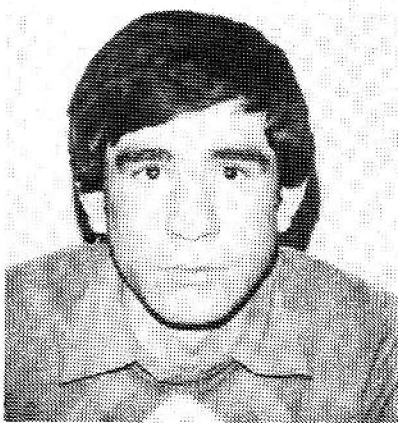

bû. Mîna kadroyên Partiyê di dibistanên Partiyê de Hogir Cahit zanistîya xwe di xebatên dibistanê siyasî û eskerî de pêş de biribû. Bi taybetên tekoşîna dema nuh kemilî bû. Di dema dijwariyên rewşa Rojhelata-Navîn de di tekoşîna gelê Filistinê de li hemberê emperyalîzmê û li dijî sîyonîzmê şer kir û gihîştibû qada enternasyonalîstîyê. Di rewşa dijwar de hazîriya xwe ya tekoşîna tu-dem sist nexist, ji hêlek rojê 9 saet zanistîya refî, ji hêla din va xebat û zanistîya xwe ya siyasî bikar dani. Di nav van xebatên giran de Hogir Cahit amanca vê xebatê awha rêz dikir: «*Bê parastina mafê sexsî, bê hay û baya vê yekê, di tekoşîna em li welat pêş de bixin ta di vê tekoşîna de, mirina bê pêş me, mîna kesê şoreşê, ez xwe bikar û bar tinim*» 21.1.1982 Hogir Cahit li ser vi sozê xwe sekiniye. Bi xebat û tekoşîna her hêllî, bi pêşketin û zanistîya xwe, aşkere daxuyanê ku ew kesê şoreşê bû. Di nav refa diçe welat de cih digre. Lê di gavên destpêkî de di kemîna dijmin de tê şhidkirinê.

Hogir Cahit di hemû jiyana xwe de bû nişana welathîziyê, zanistîyê û nişana enternasyonalîzmê. Ewê di dilên hemû kesên xwedî taybetê mirovî de bi namirîni ewê bijî. Ewê wek meşalekê li rêya mirovaniyê be.

★

Nav : *Fuat Ertürk.*
Navên bikar dani : *Kusto-Ekrem, Mahmut.*
Cih : *Eleziz - Dambüyük köyü*
Dirok : 1963.

Fuat Ertürk, ji malêka debar navîn bû. Mala wan ji Elezizê çûbû. Xwendevaniyê ta dibistana navî, li Elezizê berdewam kir. Di karê tamir û

hesinkariyê de bi xebatê alikariya debara malê dikir. Têkiliya wi, bi tekoşîna serxwebûna gelê Kurdistan re salên 1976-77a çêbû. Li dibistanê di salên 1977-78an de berpirsiyariya şoreşgerî di xebata alê xwendevanan de bi kar û barê komîtê meşand. Bi têkili û xebatên xwe hêla tekoşîna fîreh kir. Ji sedemên girtinê Elezizê keysa xebata wi li vê hêlê nemabû. Û çû Hozat'ê. Di karê hesinkariyê de xebatkariya xwe domand. Alikariyê bi tekoşîna re kir. Ji bê imkaniyan têkiliyên wî rast-birast pêknedihatîn. Lê dema xebatên Eleziz'ê dihatê tekûzkirin bi berpirsiyarê eskerî li vê hêlê dest bi xebat û tekoşîna şoreşgerî kir. Bi pîlan nêzi 10 tevgeran pêkani. Di xebat û tekoşîna hêlê de rolên pêwîst leyistibû. Li hêla Hozat û Çemişgezek'ê di ser berpirsiyariyên wî çêbûbûn. Berpirsiyarî û tevgerên pê kar û bar bûbû, bi serfirazi van yekan pêkani. Şoreşgerî çeleq, biryarvan û zane, eskereki baş bû.

Ji sedema xebat û tekoşîna şoreşgerî herikibû hêla gundîti di salên 1980î de li vê hêlê wezîfên propaxanda û tevgersaziye sitendibû. Kar û barên xebatê û berpirsiyariyên van hêla ta salên 1981î domandibû. Di vê salê de ewilî alikarê eskerî dawiyê berpirsiyariya eskerî li vê hêlê sitendibû. Ta partî wî xweste dervahî welat, bi bir û bawerî, bi biryarî û ezmê şoreşgerî xebat û tekoşîna li hêla Dersimê pêk dani.

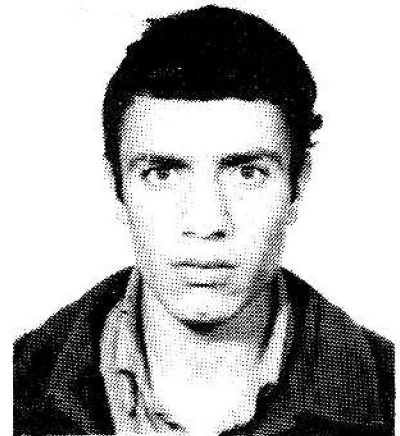
Hogir Fuat ne tenê tekoşerê kêrhat berpirsiyariyên xwe, ew ji bo parastina taybetên Partiyê, mirin dida ber çavên xwe.

Di pêşketina xwe da, parastin û pêşxistina Partiyê daxuyan dikir. Di bin rewşên dijwar de, li kampên Filistinê zanistîyên xwe pêş de biribû, bi zanistîyê xemlgirtibû.

Di qetliama Hêzik'ê de şehit bû. Bi nişanên canfêdaî û bir û baweriyê ewê şewq li rêya me bigre.

★

Nav: *Weysi Şimşek.*
Navê bikar dani : *Battal.*
Cih : *Eleziz - Birvan.*
Dirok : 1962.

Têkiliya Hogir Weysi bi tekoşîna serxwebûna gelê Kurdistan re digihîje sala 1979a. Di vê demê de Hogir Weysi li lisê dixwend. Dema tekoşîna serxwebûnê di nav xort xwendevanan de fîreh bû û kemilî, di nav xebata xort û xwendevanan de Weysi berpirsiyariyên pêwîst sitendibû. Mala wan li Birvanê dima. Ew di nava heval û hogîran de xebata zanistîyê bikar dani.

Li dibistanê di nava xebat û tekoşîna xort û xwendevanan de, bi xebat û tewrên xwe yê xuyani xwe da nişand. Ji alîki li kazayê xebata şoreşgerî, li alê din ji bo alikariya debara malê xebatkari didomand. Di hêlê de berpirsiyariyên kazayê û çend gundan sitendibû. Bi vê xebata rûmetî sefê tekoşîna fîreh kiribû.

Piştî 12 ê Êlûnê ku gellek kes dev ji şoreşgeriyê berdan, gellek rêxistinê pelişin, û herçewa li pêş xayintî û melisandinê bi çavên xwe dibû, di ew hoyên dijwar de, bi biryarî xebatên şoreşgerî berdewam kiribû, doza gelê Kurdistan û rûmetên Partiyê mîna çavên xwe parastibû. Hogir Weysi bi xebat û jiyana xwe ev yek zelalkiribû. Tenê mana jiyana ku hoyên dijwar de be ji di ser liberxwedane. Hogir Weysi taji hêla Partiyê ve hatibû xwestinê wi bi ezm û dilgeşî xebat û tekoşîna li welat domandibû.

Dem a destpêka hatinê de, Hogir Weysi nêrinên xwe awha dani ziman: «*Pê bawerim ku ezê tekoşîna serxwebûn û azadîyê ta dawiyê karibim bimêşinim. Derheqê xwe de ev yek pêş-*

nîyar dikim; li vê derê baş zane bibim û di demek nêz de ez biçim welat». Bi vê ezmê baweriyê xwe di demekê nêz de ji her alî ve kemilandibû.

Ji hêlêki di nav tekoşîna gelê Filistin de zanistîya xwe bi hêz kiribû, ji alê din ve li hemberê emperyalîzmê şerê enternasyonalistî pêkanî bû.

Dema xwe bi kar û barên tekoşînê dikemiland. Di tîna xwe ya vê demê awha rêz dikir: «*Ez xwe karê tekoşîna dema pêş me dikim. Bi vê, ez xwe didin berçavê xwe, li çûyîn û hatîna xwe mêzedikim, kêmasîyê xwe didim berçav. Ji bo disa leqayî van kêmasîya nebîm ez xebatê dikim. Ji bo ez bi şexsiyeta şoreşgerî bikemilim, xebateka bêsekinî min daye her xwe. Ji bo zanistîyên di xebat û tekoşîna welat de bikar binim, xêza Partiyê bi cih bikim hwd. ez xwe di her hêlên xebatê de dîgihênim. Lewra di nav pêşketîna Partiyê û rewşa min de gellek rê heye. Ji bo ku ez bigihijim vê pêşketîne xebateka di jwari dimeşînim tenê bi vî awahî mirov laşîqê biranîna şehîdan tê. Tenê bi vî awahî Partî û rêber tene parastîne. Tenê bi vê rewşê ew barên ku dirokê daniye ser piştê me tê rakirinê. Wezîfa rûmetî tenê bi vî awahî tene meşandin.*

Têgihîştîna hogîr Weysi rêya hatîne hewqasî zelal dikir.

Ji bo Tekoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistanê bi tevgersaziyê xemlbigere, qet mirin di hay û baya Hogîr Weysi de derbasnedibû. Di çemê Hêzikê de bi 8 tekoşerên PKK di kemîne de hate şehîdkirinê.

Hogîr Weysi Şimşek, ji her şervanê netewa re bûye temsîla pêşveçûnê û şervanekî bi nişanê.

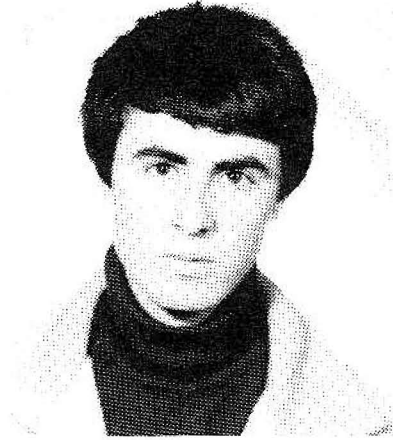
★

Nav : Weysi Hantaş.

Navên bikar dianî : *Shadî Maxbût Nablûs.*

Cih : *Diyarbakir - Lice.*

Dirok : 1963.

Bavê wî kirin û firotina zad bikar dianî. Hê ji zarûtî ve Hogîr Weysi ji bo alîkarîya debara malê dest bi xebatkari kiribû. Li ser malê tesîrên ditîna olî hebû. Hê ji destpêkê ve Weysi dibin vê tesîrê de mabû.

Lê, dema Tekoşîna Serxwebûna Kurdistan giraniya xwe nîsan dabû, bere-bere ji bin vê tesîrê xwe derxistibû; tîkîliya wî bi tekoşîna şoreşgerî ve çêbû bû. Berî vê yekê ji ber li kazayê "Rêya Azadî" hebû pêşî tîkîliya Weysi bi wan re çêdibe. Lê di demekî nêz de ji wan vediqete. Hogîr Weysi vê demê û veqetandîna xwe awha tîne ziman: «*tewrên "Rêya Azadî" tewrên xwesipariyê û tewrên melisandinê bûn. Ji bo serxwebûnê tekoşîn ne dikir. Min weşînen Partiyê xwend. Piştê min politîka Partiyê heband. Bi vî rengî dilxwaziya min ji Partiyê re çêbû».*

Piştî tîkîliya Partiyê Hogîr Weysi di xebat û tekoşînê de hemû hêz û ezma xwe di xebatê da derxiste derva.

Di nav zilm û zorbaziyên 12 ê Êlûnê de, di navbera tîkîliyên nav Hêne û Diyarbakir de mîna pîreki rolên mezin leyistibû. Li hemberê dijwari û zilmên cuntayê bi belakirîna belavokên Partiyê bikar û bar bûbû. Vê xebata xwe bi serfirazî domandibû, bi pêkanîna berpirsiyariyên xwe ji bona hoyên dijwar Hogîr Weysi nişaneka xuyani ye.

Piştî dema 12 ê Êlûnê ku Partiyê hîn kadroyan derdixiste derva, yek ji van kadroyan Hogîr Weysi bû. Di

tekoşîna karbûnê de Hogîr Weysi bi hemû ezm û baweriyê xwe bikar dianî. Li kampên Filistinîya bê xem û tîrs di gellek tîlûkên mezin de derbas bûbû. Di sefê tekoşerên ku xwîn dane tekoşîna gelê Filistin de cih girtibû.

Ji bo pêşxistîna têgihîştînen xwe bigihîne qeysa pêşketîna Partiyê nerînen xwe awha daxuyan dikir: «*...tekoşînen gelan, ji tekoşîna gelê me ra pêwîstî. Mîna xezînekî ne. Kaniyên zanistîyê ne. Di van tekoşînen gelan de serfirazî, kêmasî û bînketin hene. Ev ji bo tekoşîna gelê me danezanên mezinin. Ku bêne bişkaftîne ev tekoşîn bi pêmayîn û danezana gellek dewlemendin. Ji bo ku di şert û surûten welat de em van yekan bikar binin dibî ku ev bêne zanîne.*

Karbûna rêya şoreşgerî, ji her hêlî ve pêşxistîna zanistîyê û pêşxistîna tekoşînê ye. Tenê ku ev kêmasî bêne rakirinê, mirov laşîqê Partiyê dibe. Bi vê zanistîyê di kar û barên xwe yê xebatê de ezê pêşxistîna zanistîyên xwe bi kemilînim. Qeysa ku Partî daxuyan dike ezê xwe derxînim wê derecê».

Weysi Hantaş bi hêz û bawerîya Partiyê xwe di demeka nêz de bi kar û barên tekoşînê kemilandibû. Di destpêka çûna welat de di nav sefên refa yekemîn de cih girtibû. Gihiştibû serfiraziyên vê yekê. Bi ezm û bawerîya ku zanistîyên xwe li welat pêk bîne dilxweş dibû.

Li çemê Hêzikê di kemîne de ji hêla dijmin hate şehîdkirinê. Ew di nava sefên tekoşerên namirîn ê gel da cih girtîye.

★

Nav : *Hasan Özçelîk.*

Navên bikar dianî: *Îsam, Hesên, Erdal.*

Cih : *Tuncelî(Dersîm) - Nazmîye.*

Dirok : 1956.

Di nav sefê tekoşina gelê Kurdistan de dema li Dersimê xwendevaniyê di domand. di sala 1978a de cih girtibû. Her çiqas xwediyê gellek imkanaan bû, di sa bi biçûkiya xwe bi dilgeşi û fedekarî xebat û tekoşina şoreşê pêk diani.

Hogir Hasan ji maleka dewlemend bû. Rûreşiya jiyana mafê şexsi nedabû berçava. Li ser dijiwariyên rewşa gel bawerî ani bû. Hemû dijiwariyên bi bir û bawerîya gel, bi ezmê ku gel nişan dida li pêşxwe radikir.

Di destpêkê de hawirdor û maliyên wi li hemberê wi radiwestin. Di vê pêvajokê de bi her awahi alikariya tekoşinê ne dikemiland. Lê, di pêşketinê de vê yekê bi ketina nav tekoşinê, bi hebûna xwe gihande qeyseka bilind. Bi şervanê netewî xwe semiland.

Hogir Hasan di nav xebata xort û xwendevanan de berpirsiyari sitendibû. Ji sedemên geşi û xebatên xwe, ji hêlên sosyal-şoven û rêxistina ajan "siterka sor" ra, bûbû amanç. Sê caran li pêşiya wî kemîn vegirtibûn. Ji hemû kemina bi ezm û çeleqiya xwe derketibû. Xebata wî ya dibistanê ji polis re hatibû gilîkirin. Ji vê yekê wi girtibûn. Di vê girtinê de ji disa bir û bawerî û parastina taybetên şoreşgeriyê sistî nişan nedabû, hatibû berdanê.

Di nav xebatên bajêr de ji hêla Partiyê berpirsiyariyên xort û xwendevanan, propaxanda nivisi û berpirsiyariya belakirina belavoka sitendibû. Bi serfirazi hemû berpirsiyariyên xwe pêk anibû. Ne tenê ji berpirsiyariyên xwe ra ew bi zanistî, bi biryarî ji hemû berpirsiyariyên ku Partiyê daxuyani wî dikir, bi tewrên xwe yê hemberê kêmasiyan, bi serxistina tewrên rast serfiraziyan nişan dabû.

Hogir Hasan di sala 1980yi de bi biryarê Partiyê derketibû hêla gunditiyê. Ta ji hêla Partiyê bê xwestin li vê hêlê xebatên şoreşgerî di domand. Li hemberê hemû dijiwariyan bi biryarî rawestibû. Ji hogirên xwe ra bûbû kaniya dilgeşiyê.

Di dibistanên Partiyê yên siyasî û eskerî de zanistiyên xwe pêş de biribû. Di nav hogiran de bûbû nişana pêşketinê.

Di dema dijwar de li sefên gelê Filistin li diji emperyalizmê û siyonizmê de tekoşina şoreşgerî pêk anibû.

Di çûna welat de, li çemê Hêzikê di kemina xayin de hat şehîdkirin. Ta dawiyê li hemberê dijiwariyên rawestiyabû. Di nav şehîdên rizgariya netewa de cih girtiye.

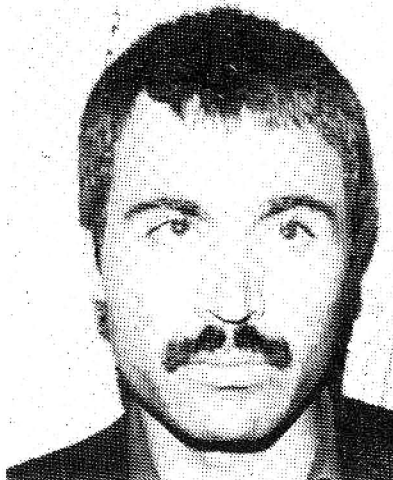
★

Nav : *Musa Îlk.*

Navê bikar dani : *Gazi.*

Cih : *Tunceli(Dersim) - Hozat - Cixirli.*

Dîrok : *1955.*

Hogir Musa bi kûriya welathiziya dilê xwe têgihîştina şoreşgeriya xwe awha diani der: *«ji bo gihiştina şoreşgerî, gelek bûyer tesir li min kiribûn. Hê ji demên zarûkî ve, kal û pira min, qetliama Dersimê ji me re digotin. Hovitiyên çeşê Tirk, hovberiya dewleta Tirk bi gotinên ne diqedandin. Ji gotinan mûyên me gij dibûn. Li hêla dinê belengazi, tunebûn, bêdadî hwd. yên ku qetliama Dersimê ditibûn ji me ra awha digotin ku berê, li van der û dora çeşê Tirk, ala Tirka tune bû. Piştî ku em binketin, ew hatin ketin vê derê. Hê ji zarûkî ve bi van gotinan pirs li hişê min çêdibûn. Bi rojan ez li serê dişekinim. Ku apên min di van qetliaman de hatibûn kustinê. Bi gule û zerpên gundê me ji hev tarû mar kiribûn, hilweşandibûn. Ez ji zarûkî ve bi gir û hêrsa li diji çeşê Tirk û hemberê dewleta Tirkiyê mezin bûbûm. Bi vî awahî pêp-lûka têgihîştina şoreşgeriyê çêbû».*

Hogir Musa ji maleka belengaz bû. Ji tengasinên jiyane tenê heta li se xwendibû. Bi malîti di erdê cotkari dikirin. Ji sedemên welathiziya malê û ji rewşa jiyana dijiwariyê herdem li rêya felatiyê digeriyan. Bi alikariya welathizeki Kurdistan di sala 1977an

de li sefê tekoşina rizgariya netewî cih girtibû. Di nava bê imkaniyên giran de herdem ji bo pêşxistina tîkili û xwendina xwe xebatê dikir. Sala 1978an de bi profesyonelî di nava xebat û tekoşinê de sef girtibû. Bi hemû ezm û hunermendiya xwe amadeyê tekoşinê kiribû. Li Hozatê di nav xort û xwendevanan de xebata şoreşgerî pêk dani, ji alî din ve ji bo debarê xebatkari dikir. Pirtûk, lazmatiyên jiyane bi vî awahî kar dani. Bi kar û bare tekoşinê vê dema ku çû Elezizê di van salan de hatibû girtinê. 15 roj girtî mabû. Ji ber ku derheqê wî de tişt ne dihatin zanin û ji sedemên tewrê biryarî wî berdabûn. Piştî berdanê hê zêdetir, bi ezm û dilgeşi xebatên şoreşgerî domandibû.

Li Hozatê berpirsiyariya sekretarî, berpirsiyariya eskerî sitendibû. Berpirsiyariyên wî li Dersimê û Elezizê çêbûbûn.

Dema ji hêla Partiyê ve hate xwestinê ku were Filistin, li hêla Diyarbekir hate girtinê. 40 roj dibin ezîyet û lêdanên giran de mabû. 20 roj li polisê siyasi, li "Qereqola Kurtoklu" 10 roj, û li "Deve Geçidi" 10 rojan di işkencê de mabû. Hemû dijiwariyên işkencê wî sist nexistin. Bir û bawerîya wî ne şikandin. Ji hêla berpirsiyarên (PKK) ve berpirsiyariya jiyana hepsê û berpirsiyariya zanekirinê sitendibû. Hogir Musa 11 hiv girtî mabû. Ber 12 ê Êlûnê bi çar rojan hatibû berdanê. Hogir Musa ji ber işkencên giran xwin diavêt. Piştî berdanê hêzên qolonyalist disa li Hogir Musa digeriyan. Derheqê wî de biryarê girtinê derxistin. Radestbûna wî dixwestin. Her dem li ser maliyên wî zorbazî dikirin. İşkencê giran li maliyên wî pêk dani. Bira û bavê wî dibirin işkencê. Hogir Musa bi pêşxistina zanistîya xwe bersivên van zilm û zerpên qolonyalista dabû.

Neqla duyemin ku hate gazikirin wê demê li Dersimê berpirsiyariya eskerî didomand.

Musa Îlk; li hember dijiwariyên û li derva mina ronahiya çavên xwe rûmet û taybetên Partiyê di parêst. Ji bo pêşxistin û parastina Partiyê Hogir Musa van yekan daxuyanî dikir: *«...dî-bi ku mîna her hêlê xebat û tekoşina nav, bi girani pêk were. Partî; xwe ji kesên dudilî, xwesiparî û xwe ji revoka bi sitirine. Di nav xwe da avahiyeke bi hêz bikemilîne. Lewra; ser-*

Jîrazi û pêşketin bi van yekane. Ji bo şerê gerilla xwe bikar û bar bîne û şerê gerilla bide pêş xwe. Tenê girtin û tunebûn bi van yekan kêr dibin...»

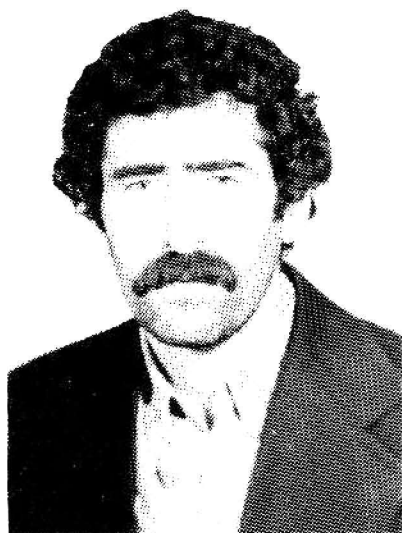
Hogir Musa beri hemû yekan ji bo pêşketin û di nav tekoşina rizgariya netewa de cih bigre xebateka bê emsal pêk diani. Hemû taybetên şoreşgerî, rûmetên tekoşerê Partiyê li xwe girtibû.

Li Filistinê gihîştibû nişana enternasyonalistiyê. Di dema çûna welat de li çemê Hêzik'ê bi 8 hevalên xwe ra hate şehid kirinê. Di kemînê de ji lingên xwe birîndar dibe. Bi alikariya hevalê xwe him li hemberê dijwariya avê him li hemberê dijminê şer dike.

Hogir Musa, mîna ronahiya çavan Partî û rûmetên Partiyê di parast. Vê yekê pêşniyar dikir. Parastin û pêşxistina Partiyê bi canfêdayên giran pêk diani. Ewê ev yek ji hemû şervanên serxwebûna Kurdistan re bibê nişan.

★

Nav : *M. Beşir Aksoy.*
Navên bikar diani : *Şerif.*
Cih : *Midyad - Halah.*
Dîrok : *1956.*

Hogir Beşir zewicî bû. Beri ku, tevî nava tekoşina şoreşgerî bibe, li

metropolê kaynakçîti, ji 1979an de li Midyadê di karê profilê de kar dikir.

Li vê hêla sinorê dijwariyên qolonyalistiyê û pêjrandinên qolonyalistiyê tesir li Hogir Beşir kiribûn. Lê, xwediyê welathiziyeka kûr bû. Di nav hoyên dijwar de her dem li rêya xelasîyê digeriya. Di vê pêvajokê de ji sedemên ku di salê 1973an de li hêlê KDP hebû tîkiliya xwe bi wan re çêkiribû. Ta salên 1976 ev yek berdewam dibe. Hogir Beşir ji hemû aliyan xwestinên dilê xwe bi wan re nedibû. Ji van sala pê de di bin tesîra tekoşina şoreşgerî de mabû. Di sala 1978an tîkiliyên xwe bi tekoşina şoreşgerî va girêdabû. Di sala 1979an de ev tîkili bi her awahî kemilibûn. Ji bo pêşketina tekoşina şoreşgerî bi maddî û manevî hemû îmkanên xwe vekiribû. Di nav xebat û tekoşina şoreşgerî de sef digirta. Kêmaniyên xwe di demekî kurt de ji ser xwe avêtibû û ji hemû aliyan de xwe pêşve biribû. Di xebat û tekoşinên vê hêlê de piştî cûntayê xebata şoreşgerî bê sistî domandibû. Sefê tekoşinê bi xebat û tekoşina xwe firê kiribû.

Berpirsiyariya nava Midyadê û di hêla gunditî de berpirsiyariya rêxistin û propaxandê sitendibû.

Piştî derba 12 ê Êlûnê ji bo derxistina kadroyên Partiyê bikar û bar bûbû. Ji hêla cûntayê va dihate gerandinê. Ji sedemê vê yekê dev ji xebata hêla bajar berda û derketibû nav xebata binerdî.

Hêzên qolonyalist bi hêrsa destnekirina Hogir Beşir hemû hêrs û girra xwe li ser malîyên wi sekinin. Îşkencên giran li nas û malîyên wi kiribûn. Ji ber welathizî û pêkanîna berpirsiyariya şoreşgerî malîyên Hogir Beşir ezm û baweriyên xwe dibin îşkencên giran de parastine. Li hemberê zerp û zorbaziyên dijwar li berxwedanc.

Hogir Beşir di hemû hêlên xwe yê xebatê de tesîrên giran li ser ehlên hêlê pêk diani. Wan tevî sefên tekoşinê dikir.

Ji hêla Partiyê ve hate gazikirin û di dibistanên Partiyê yê siyasî û eskerî de cih girt. Xebat û rewşa xwe dema ku di bîşkafî Hogir Beşir awaha digot: «...*Hê zêdetir di pratîkê de ez kemilime. Ji sedemê vê yekê bawerîya minê ku zanîstiya mina siyasî kêrê. Bê teorî, pratîk ji her ku kêr naye, dibî ku di hêla teorîyê de ez xwe pêş de bixim. Her çiqas di hêla pratîkî de pêşatîneka min hebe jî, ez xwe bi her awahî kadroyekî Marksîst û Lenînist nabînim. Lê, bi dozê ra bawerîya min bê serîye. Hêza pêkanîna serjîrazîyê ez bi xwe ra dibînim. Di hêla eskerî de tîra xwe zanîstiya min heye».*

Di çemê Hêzik'ê de bi 8 tekoşerên PKK ra ji hêla qolonyalîstan de hate şehidkirinê.

Jiyana Hogir Beşir bûye nişana vê yekê ku; dibin hemû dijwarî û pejnandinê qolonyalistî de, çiqas dîrketibe jî, hemdemê ger ku gelê Kurdistan bigihîje rêberiyê, rê bê nişandan, ew xwedî rêzanê xwe ye, rêberê xwe herdem diparêze, ta di rêya wê de canê xwe dide. Ku, Hogir Beşir bi dilxwaziya welathizî di nav tekoşinê de bi rêberîya PKK bûye şervanê tekoşina rizgariya netewa. Bi rûmet û taybetên vî şerî li sefê gelê Filistin bi biryarî liberxwe da ku gihîştina biratiya gelê dinê bi xemla xwe daye nişandan.

★★★

Hêza qolonyalîst di bin navê tetbîqatê de hovîtî pêk tîne

Di meha sebatê de hêzên qolonyalîst li mintîqa Agri tatbîqat çêkirin. Û di vê tevgera çavtirsandinê da karbidestê cunta yê amade bûn.

Bê şik çêkirina tetbîqatê nexasim di vê demê da, gellek pêwistiyê wê hene. Ne bê amance. Tê zanîn ku di ev dema nêz de bijartina "referandum" a cunta çêbû. Di bin singo, zerp û sitemên dijwar de, her çiqas bijartîne pêkanîbîn jî, daxwazê cunta faşîsta qolonyalîst li hêlên Kurdistan ne çûn serî. Ev neticê bijartîne, jî bo melisandin û tunekirina berxwedan a Tekoşin a Netew a Kurdistan bê mecaliyên hêza qolonyalîst derxist meydanê. Ev neticê: gotin û pêkanîne qolonyalîsta derxiste valahiyê. Ji ev hêlên xuyani yek jî mintîqa Agri bû.

yalîsta weki kelemekî maye. Bi hêz li ser vê hêllê sekinîne. Ji ber ev derbeşekî stratejîke. Li sinorê Îranê û yekiti ya Sovyetî ye. Ji alî din va: ev beş jî berê va bûye hêlla berxwedanê. Tewrên berxwedanî li vê hêllê dewlemende û bi bîngehe. Ji xeynî van taybetîya, di dema bihurî de tekoşîna berxwedana netewa Kurdistanê li vê hêllê, bi hêz kemilî bu. Pêkanîn û serkeftîne qolonyalîstê Tirk bi pirani betal mabûn. Lewra, jî ber taybetiyê hêllê, qolonyalîstê Tirk bi zanistî li ser vî beşî politîkeka hûr û kûr meşandibûn. Ku tewrê berxwedanî di nav gîrse hêllê de pûç bixînin, hebandîna berxwedanê jî hiş û meji yê gîrse yê hêllê ziwa bikin, xayintî û xwenenasî û bê teşetiyê li vê beşî bê serî kiribûn.

tewr bi tevgera Tekoşin a Rizgarî ya Kurdistan va hê zêdetir bû. Bîngehê wê hê zêdetir bi firehî hêz avakirî bû.

Gîrseyê gel li hawirdorê tekoşinê sef girtibûn. Li dijî pêkanîne qolonyalîst pêkanîne bê teşekirîne û xayintiyê, û li hemberê sazûmanê qolonyalîst bi rêberî ya şoreşgeran tekoşin bilind kiribûn. Pêkanîne demê dirêj yê qolonyalîstê Tirk pûç derxistibûn.

Her çiqas bi 12 ê Êlûnê va zerp û zorbazî yê bê hed li vê hêllê hati be meşandin li ser hev û dû operasyonê êrişkar pêkhatibin û girtîne gîrseyî çêbûbin, dişa hêza berxwedan a vê hêllê bi girani ne hatibû melisandinê. Di van hoyên dijwar de tewrên berxwedanî sist neman. Bi tekoşin û berxwedanê girtiyên hepsê, ev tewr hê zêdetir jîdiya bû. Bi operasyon û girtîna, amanca qolonyalîstê Tirk ne çû serî. Ne gihîştîye amanca xwe.

Amancê tetbîqatê yek jî eve ku: qolonyalîsta Tirk, xwe jî Tekoşin a Rizgarî ya Netewa re, xwe jî şereki dirêj re amade dike. Hê zêdetir van pêkanîne xwe li ser van hêllên stratejîk, pêktîne. Ku van hêllan nebin cihgera şoreşgera, piştgirtî ya tekoşin a rizgarî ya netewî li van hêlla nekemilê, alîkarî ya şoreşgera pêk nê, û gîrseyê hêllê di rexên tekoşinê de cih negre, jî bo melisandin û pûçkirina gîrseyê hêllê bi rolê tetbîqata zerp û zorbaziyê xwe bê serî dike. Ji bo vê yekê jî van hêlla dike cihger û sekna leşkerî. Hêzê xwe yê êrişbaz jî van deran kê nake. Navê vê armanç û hovberiyê, tetbîqata Noyan-83, an tiştêki din; ew daxwaz û hêvi ya rizgarî ya netewî jî jîna gelê Kurdistan na qetîne. Ev nayê qetandin. Lewra serekê cunta di gotebêja xwe ya hêllê de "em jîbîr nekin ku dem awha na bihure. Yê li hemberê me, dema keysê da li ser bîngehê xebat û zanistiyên xwe yê vê hêllê û bi tevgerê nû hember me ewê derbikevin". "Herdem jî hevalên xwe ra dibêjim; wun zen nekin ku hertîşt qedîya ye. Ji neha pê de tiştêk çêna-be..." Bi gef û tabandinê giran vê yekê dide zelal kirinê.

Nêrinî jî tetbîqatên bê dom li Kurdistan pêk tîne.

Ku qolonyalîstê Tirk ne jî aneha û dema bijartina "referandum"ê va, jî demên berê va li ser vê hêllê bi baldarî disekine. Lewra; taybetên vê hêllê bi piranîne. Ev hêl, herdem jîbo qolon-

Bi kêmasî di vî rexi de serkeftîne qolonyalîsta pêkhatibe jî, ev yek bi tekoşîna berxwedana netewî bê fesal ma. Lê, di pêkanînen xwe da, tewrê berxwedanî, li vê hêllê ne şikandin. Ev

ZÛMAN Û ÇAND

Bi rastî rewşa pirsgirêkê dişihube vê. Çewa li libên tizbîyê di quncên tari de ben biqete, lib; ji hev bela-wela bibin û her libên tizbîyê ji taritî nêne ditin, nêne civandin û bi ben nêne xemlandinê, li serê-rêz nabin. Pîtin û civandin, rêzkirin û xemlandin a wan bironahiyê keys dibîne, digêhîjin sipartek û dar a xeml-girtina xwe, û bi kartên gotinên kifşî bi pergal û rewşa xwe, rewşa ziman û çand a gel ê Kurdistan der dike meydana. Ev rewş a dijwar, bişkavtina pirs-girêkê û zelal kirina tewr û pergalên xebatê pêwîst dike.

Bi çi awahî û bi çî li ser ziman û çand bê seknandin? Nêrina a ziman û çand bi çi awahî be? Nêrina rast û bingehî kijan e? Bişkavtî û xebata çand a netewî; ji rewş a netew û welat, ji tarîx û rewşa civakê tîn qetandin? Amanc; zanebûn e; an, pêşxistin û bersivanî e! Çand e? Ji ber ku ziman û çand taybetên netewî ne, xebat a bişkavtîna ziman û çand a netewî dîbi ku, bi rewş a netew, bi hoyên welat, û bi pirs-girêkên netewî û civakê re bên dest. Bersivanîna van pîrsa, rê ji xebat a ziman û çand re vedike.

Mîna tê zanîn, pêvajokên tarîxa civaka Kurdistan dibin serdestên biyani û rewşa bindestiyê de hatiye ta demên tînjîyane piranê, pêvajokê, bindestî û hoyên dijwarî diye. Herçiqas di pêvajokê civaka feodali de, çand a gelê Kurd dewlemend û bi hêz kemilî be ji, bi destpêkirina serdest ketina xwe va, pêşketin û gihana civakî û çand a civaka Kurdistan hatine rawestandî. Bi qolonyalistî ya kapitalist re ev diwartir bûye. Di vê demê de ji ber qelskirina aborî, leşkerî û civakî hwd. avakirin a serdestiyên çand a biyani bi hêsani pêkhatiye. Lewra, sipartekên çandê bê hêz mane. Di dema feodali de ji ber ku çand a dewlemend û gewre ne gihîştê sipara aborî, siyasî û sazûmanên, bê pêşketin ma bû. Disa ger mîsal bê nişandan, rewşa çanda gelê Kurdistan; di şuhube jîyan a nêrgîza çîya. Çewa li çîya yê zevftgirtî nêrgîza di nav lat ên dijwar de dibin ba û tav a havîne de, bê av bimîne. Bûtik bigre lê, ji ber rewşa dijwarî yê jîyan a xwe; bê bişkavtî û vekirin a bûtikên xwe bigermiçe şînbûn a wê bi sekine. Çanda gelê Kurdistan ji, kemilandin û

pêşveçûna xwe ya serbixwe ra keys ne dîtî ye. Ji ber rewşên xwe yê dijwar rawestandî ma ye.

Ji ber qelsî ya pêşveçûn û gihêna civakî, civaka Kurdistan di alê çand û siyasî de pîrr li paş ma ye. Ziman û çand a Kurd serdest ne ketî ye. Xizmet ji mafên netewî ra ne kiriye. Nexasîm dema me de, ev rastî, li ber çavî in. Ku, iro çand û zangêr a serdest xizmetê ji mafê netewî Tirk re dike. Ev zangêr a zanistî û çand a qolonyalist e. Îmkanên wê bi piranî ne. Ev politîka qolonyalist xwedî yê aletên sazûmaniyê, keszane û xwedî yê hebûnê ye. Amancên vê politîka qolonyalist bi vî awahî rêz dibe: qolonyalistê Tirk dixwazin di pêkanîna de hebûn a netewî a Kurdistan tune bikin, kes û girsayên civakê bi saya pêkanîna a politikayê binin qeysa ku kes û girsayên gel, ne tenê xeribê xwe bibin, kes û girsayên civaka gel xeribê keda xwe û xeribên gel û welatên xwe bimin.

Bingehê pêşveçûnê vê politikê şovenî ya burjuvazî yê Tirk e. Ev politik a li ser vî bingehî û bi amancê wî tê meşandin. Di domandin a vê politik a bingehî de, ev yek gellek pêwîst e. Nexasîm amancên vê politik a bingehî xuyantir dike ku, burjuvazî yê Tirk sazîkirin a qolonyalistî ya aborî û siyasî dixwaze bi gihêna qeysa qolonyalistî ya tewr û teşe, hiş û têgihîştîni. Anî, sazî yê qolonyalistî ya hêllên din, dixwaze bi qolonyalistî ya rexên hişî biqedîne. Ev yek ji bo naskirin a amancên burjuvazî yê Tirk û têgihîştîna reşa gelê Kurdistan kifşîkirîneka bingehîye û pêwîste.

Ji ber netîca politîqa ye ku, bi hêz a xwe ya ava, qolonyalistê Tirk li ser hêllên zane û têgihîştî, tesîreka kûr û fireh bi serdestî sazîkirî ye. Ger ku, rewş a welatên qolonî bî berçav, pêwîstî yê van pêkanîna ewê derbikeve meydana. Lewra, di destpêkê de li gellekê welatên qolonî, tekoşîna a rizgari ya netewî bi destên ronakbîran pêk hatiye. Her firqê rewşa welatan hebe ji, ronakbîrên van welatan di tekoşîna de rolên pêwîst leyistîne. Li welatê me, piranî ya ronakbîra hebe ji, tewrên wa yê destpêkirin a tekoşîna a rizgari ya netewî de ne tewrên bê pezin-

dari. Tewrên wan, tewrekî ne erîni bû ye. Bi sedhezaran ronakbîrên Kurdistan hene ma gelo çima rolê xwe di destpêk a Tekoşîna a Rizgari ya Netewî a Kurdistan de bi erîni ne leyistîne? Çima giranî ya xwe bikar ne anîn? Çima ne tevgersazbûn? Ev refên zane, hay-xeber, agahdarê Dinê û baldarê hawirdorên xwe, di nav civak a Kurdistan de bi tewr û fikrên xwe bê pergal mane? Çima ji bo bişkavtîna pirs-girêkên netewî û civak a Kurdistan, hêza zanistî ya xwe, ne xebitan-din.

Bê şik, sebebên van yekan, teşe girtinê çin û tebeqên civak a Kurdistan û bi giranî ji pêkhatîna qolonyalistî ya hiş û mêjî ye. Ger bi awahî di bîngotin: qolonyalizm, di hiş û mêjîyan de hêlî in vegirtiye.

Ger di rexên objektîfî de pêshatîna sazûman a qolonyalistî ya aborî, civakî û siyasî di rexên subjektîfî de ji hişên fikirkar û mêjî yê zinde ray di be û xwe dide hebandin ji vê sazûmanê diwartir û serdesttir tu sazûman tunene. Rakirin û bînxistin a vê sazûmanê ewê gellek dijwar be. Di zevftgîrdan a vê rewşê de, pirs-girêkên gel, pirs-girêkên civakî û netewî ne bi hêsani bi dijwarî yê rewşê û bi tevahî ya pirs-girêkan ve dibî ku bi dest bîngirtin. Lewra, burjuvazî yê Tirk di pêkanîna Kurdistan de li dû vê rêyê ye û vê ji xwe ra rê girtiye. Ji bo zelalkirina pirs-girêkê, nê ji birkirin ku, kapitalizm a di Kurdistanê de ya biyani ye. Ya qolonyalistê Tirk e. Amanca burjuvaziyê Tirk û emperyalizmê bîkartîne. Ji karanîna Kurdistanê de hêzkirin û sazûman a netewî tune ye. Lê, bi ziman dibe ku: "kapitalizm: sazkar û kêrhatê netewî ye" bellê rast e. Lê, di bin serdestî ya kapitalizmê de tunebûn û helandin a gelan ji, pêkhatiye. Aqîbetên Aztek'a, Înk'a ya û gelên çermîsor, bi qirkirin a jî tunekirina Ermenî yê Anadol'ê, rastî yê pêvajokên tarîxê ne... an gel'a di nav netewên serdest de, taybetên xwe wunda kirine û helîyane. An jî di zilmên dijwar de hatine tune kirinê. Ji pêvajokên tarîxê heta dema me, rêya hebûna gel'a parastîna taybetên netewî bûne berxwedan û tekoşîna dijwar. Gel'a hebûn a xwe bi berxwedan û tekoşîna

berdewam kirine. Parastin a taybetên netewî di tekoşinê hemberên biyani û sitemkariyê de derbasbûye. Ev ji gelên ezmkarên hebûnê re bûne rêç. Di vê rêçê de gelên Vietnam, Korê û Mozambîk hwd. ji gel'an re bûne nişan. Hebûna xwe di tekoşinê hemberê biyani û dijî kapitalistî ya emperyalistî bi cih anine.

dikarin taybetên netewa derbixin rê yên pêşketinê. Lê, dijmin, bi zilm û zorbaziyên xwe, bi serdestiyên qoloniyalîstî ya aborî, siyasî, çandî û leşkerî hwd. û bi pêkanînen asimlekîrinê, dikarinê, dikare rê ya pêşketina taybetên netewî bigre. Ziman û çand a gel tunc bike. Kani ya aborî ziwa bihêle û gel tunc bike. Ev pîrsgîrêk, pîrsgîrêka

ra tam ji ziman û çand a netew a serdest distîne. Ji alî din va tam ji çand a çinên serdest digre. Taybetiyêka burjuvaziye piçûk ji eve; di nav gerineka çand ê bê teşe û li hev-hatî de jîyan di domîne. Dibin zerp û dijwari yên qoloniyalîstî de ye. Dest avêtina wi yên vî rexî kêranîna mafê xwe ye. Vê bi şoreşgerî bi xemline ji, ev rastî wunda na be. Ji xwe ne hewceye ku li ser tewrên çin a feodal û qompradora, çinên serdest bê kirin. Lewra ev pêplûkên sazûmana qoloniyalîstî.

Di Kurdistan'ê de hejmareka pîranî, sazûmanên zangerî ya qoloniyalîstî Tirk hene. Xort û xwendevan, di van hêlan de civiyane. Di bin sîtema qoloniyalîstî de di gihên. Qoloniyalîst a Tirk, tunekîrin û helandina taybetên netewî di van zangeran de di meşîne. Ji destpêka xwendinê va, tarîx, çand û ziman ê Tirki têt hinkîrin. Ji ber jîyan girêdana sazûmanên têt teşekîrinê, hêza vê gîrsa ji jî bo bersivê kêrhatî nîne. Hêza wê di bê fesaliyê de ye.

Di ronahî ya van daxuyankîrîna de, ev kifş pêwîst e ku: tekoşîna hemberê çand a qoloniyalîst, me ne be rê yên şaş, paşverû û neticên xelet. Bellê: ji bo serrastkîrin a ziman ê Kurdî. Xwendin û nivîsandin a zimanê Kurdî ra imkanê avakîrîna sazûmanên xwendegehî nîne. Lê, ji bo hînbûn û pêkanînen xwendin û nivîsandin a zimanê Kurdî xebat bi kêr helî be ji, dibî ku bikar were. Şaşî, hînbûna zimanê Kurdî nîne. Ne ji xwendin û nivîsandin a zimanê Kurdî ye. A şaş, di bin zilm û zorbazî, hoyên dijwar de parastina avakîrîna zangerî ya Kurdî ye. Ji veqetandina pîrsgîrêkên netew û civakî ye. Ji dîrxistina taybetên netewî ye.

Bi kurtî; di rewşa Kurdistan'ê de benda li ber pêşketina netewî dimîne hêza derva qoloniyalîstî ye. Hêza hundir, hebûn a sazûmana feodali û eşîrî ye. Eşkereye ku di nav van hoyên dijwar de, li Kurdistan'ê ne netewbûna Kurdî, bi serdestî û giranî netewbûna Tirk kar têt. Di bin nîrê qoloniyalîstî ya kapitalistî de rê ya hemberîya inkariyên netewî, herikandin û tunekîrîna netewî hêzkîrîna Tekoşîna Rizgarî ya Netewa Kurdistan e. Bersivanîna pîrsgîrêkê şoreş e. A rastî; serxwebûn e. Di wê hengamê de zimanê Kurdî digihîje sazger, hebûn û kesana imkânên pêşveçûnê. Sipartinên bîngehî û

Sinor û heyama hobûn û tîgîştîne nîne.

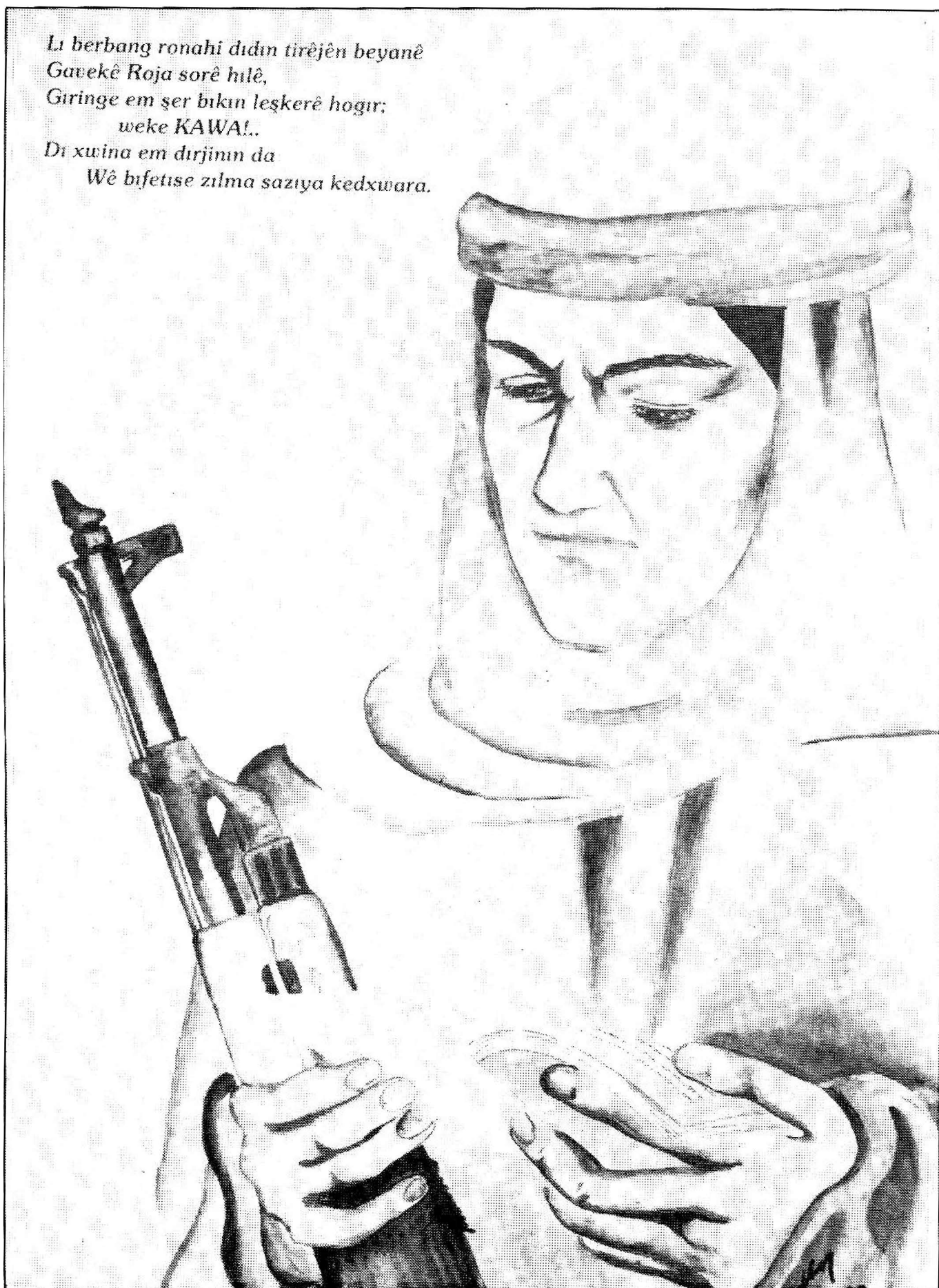
Di pêşvehatina kapitalîzma qoloniyalîstî de, ji bo gihani ya netewî ji derbûna hoyên objektîfî ra, nayê gotin ku "kapitalîzma kêrhatê netewî ye". "Netewbûnî pêktîne". Derketina çinên nû-dem, vebûna rê ya, firebûna bazarê, tîştên objektîfî ne. Li ser vî bîngehî netewgihanî jî, tunekîrîna netewa ji bikar têt. Hêza biyani bi saya, hêza qoloniyalîst û bi pêkanînen xwe yê dijwar tunekîrîna netewî dikare pêkbîne. Di tekoşîna rizgarî ya netewî de, hêzên welathîz bi tevger û tekoşîna rewşgîrêdahi ger felatîna erd, aborî û ziman û çand pêkbînin, li pêş taybetên netewî bend na minin û netewsazî bi kar were. Anî: tekoşîna hêzên netewî tevgersazî û hêzi ye. Bi seknê, ji ber xwe va, bê tekoşîna netewbûn pêk nayê. Tu gel'ên qolonî di cihên xwe da, bê tekoşîna ne gihîştîye netewbûna

xwe. Û pêşketina wê pêknehati ye. Pîrsgîrêka pêşketina taybetên netewî li tekoşîna çîna nû-dem, li çin a kedkaran bûye bar. Di destpêkê de burjuvaziye yê pêşverû kêrhatê wê bû. Lê, di dema me de bi tekoşîna hemberê emperyalî û qoloniyalîstî de, di rêberî ya karkeran û bi piştgirtina karker û gundiyan ev diçe serî.

Ger bi kurtî; li tewrê çin û tebeqên civaka Kurdistan bê seknandinê, ewê ditîna pîrsgîrêkê û rê ya wê hê zêdetîronahî bibe.

Ji ber rewş girêdayê kapitalîzma biyani ya qoloniyalîstî û ji bê teşeyên xwe, burjuvaziye yê piçûk ne tenê ji pîrsgîrêkên civak û netewa Kurdistan re bersiv bîne ew ji ber taybetên xwe nikare ji ziman re jî bersiv bîne. Kêrhatê rêvekîrîna bersivê nîne. Nikare ziman û çand a gelê Kurd pêşxe. Law-

Lî berbang ronahi didîn tirêjên beyanê
Gavekê Roja sorê hilê,
Giringe em şer bikin leşkerê hogir:
weke KAWA!..
Di xwîna em dirjinin da
Wê bîfetise zilma saziya kedxwara.

ewê hê zêdetir sererast bibe. Ji têkiliyê ra bibe destîke bingehî. Ewê civandina çand re bibe destîkeka hêzava. Ewê kêrhat ê civandinê bê.

Îro, di tekoşîna hemberê politîka çanda qolonyalistî de ev xelegeka esasî ye, şikandin û bêfesal xistinê diti-nên inkariya netewî pêwîste. Di vê hêllê de xebat girîng e. Li hemberê

kefte-left û pûçiyên çand a qolonyalist û burjuvazî yên emperyalist de, rê ya xwedî-derketina taybetiyên netewî parastin û xwedî-derketina doza netewe. Di her hoyî de berxwedana taybetên netewî ye. Û doz parastine. Ji hejmara destpêkê va ewê berxwedan rûpelên xwe bi kurtî bi pergalek çêbûnî lê, mîna çirokî ji jiyandê girtin-

gihan binin ber çavên xwendevana.

Em pê bawerî ku, ji nêzîkî ve ji bo jîyan û berxwedanê hepsê bîn naskirin, ewê ev rûpel, rolekî pêwîst bilîze. Emê bûyeran bi pergalek çêbûnî û çirokî rêzbikin, lê, manekirin û têgihîştina bûyeran bi sipêrin xwendevanê hêja û baldar.

★★★

«...Lê bi qesem ezê xwedî li xewna xwe derkevim...»

«Zingîni ji serê min dihat. Keleka dijwar çavên min girtibû, arînc ji newq a min ta neynokê min çirisk di avêt. Çingîni ji ber çavên min hê ne sekinî bû. Dema ber çavên min ronahî bû, li pêş xortek li quncê lewitî ser-hev bûbû. Herdu destên xwe li çokan lefandiye. Û li ser lingên xwe rûniştîye... Min bala xwe dayê... Serî danî ser çokê. Wekî gilokek sekinî. Mîna porê wî bi heriyê sihandibin. Herî di porên wî de ziwa bûbû. Ta qerax û nava gohên wî jî di heriyê de mabûn. Kêleka îşlikê wî ta bin mil qetandî bû...! Tê de çerm reşûşîn xuyan dibû. Pêxwas bû. Di gemariyê de lingên wermandî pan bûbûn. Gilêra heriyê di nav-bera tilikên wî de avêtibû. Gûzeka wî mîna kapêkî qirase xuyanî dikir. Hêdî-hêdî bi heriya dor gûzeka xwe ve leyîst. Mijûlahiyên xwe mîna ku pê bike û hûr-hûr di ponijîya. Dema min xwe libitand; ji nişka va biriyên niq-niqand... zoq ma û li min rihent...!»

Min baş bala xwe dayê. Bê hemd lêvên min libitîn, rûken bûm. Çiqas! -dişîhibe gamêşê heriyê!...? Xuyanî bû ku, bi şiqam û kulma, wî di heriyê de gevizandine.. Mîna van dilderbasîyên dilê min.. Bihis-tilze xwe da ser lingê rastê û bi destên herî û deq-deqî, porên xwe paqij kir...! Li hev qeliband lê, ji heriyê por li xwe kire wek topekî. Hew bi kêrhat û rast bîne.. Hûr-hûr çavên xwe rakir, bi rûkenî rihent.. Qetandina zendê wî berçav ket, fêdî kir û dîsa serê xwe, xwar xist. Destê xwe xiste devê xwe û demek dirêj, pê leyîst.. neynokên xwe dikirtand..! Car bi car dibin çavan de li newqa min dirihent.

Enî ya xwe diqermiçand.. birî yên xwe tûj dikir. Şewat û çavtirsandin li nûkên wî xuya dibû.. Carnan jî, diranê xwe dijand. Ji arçûmekên wî qirçîn dihatin. Dilê wî teng dibû. Çav dikete xwarê xewn-gir dibû.

Bi dengên tepe-repa dîsa xwe kir mîna gilokek di qunc de ser-hev bû... Ew kesê gir, di wî quncî de, mîna lepek xuya dikir...! Leşker qeyda lingên min sist kir, destê min ji paş vekir. Li pêş girê da û kişande ber derî... Lê ew, li xwina newqamin û li betona sormayî zûq ma...!

... em dîsa hatin cem hev! Tebat pê nedibû. Di cih da, geh li ser vî lingî geh li ser lingê rastê rûdinişt. Geh neynokên xwe dikirtand, geh jî bîra hesiya serê xwe dilîst. Mîna ku hew tebat kir. Bi dengêkî nizm.. Ha heval! Bira...!

Dît ku min xwe libitand, lê mêzêkir. Dev ji peyvê berda, piştî bê dengîyeka dirêj xwe siparte qunc û raza. Di nav de hê çend bîhn derbasnebû xwe li erdê veziland... Xweydan ji eniyê hûr-hûr dinuqutî bi rûyên wî va diherikîn nav bes-tikên wî. Nivê şevê derbas bûbû. Tepe-repa notirvan û şêrên wî bi hewt û kevtin kûçika ve bi tarîti ya şeve diherikîn hundir. Çend bîn di nav de derbas ne bûbû. Dengên lingan hat! Bi tepe-repên lingan ve refa eziyet û lêdanê ketin hundir. Bû barînen wan «**Îbne! Qax lan. Lan Silvanli. Qax!**» bi gotinê re leşker, pihînek li kêlekê xist. Leşkerê din, kir ku dar li ran ê «**Silvanli**» bide, mîna pûtê ku ruh girtibe bi dest dirêjî û bê hiş li pêş leşker rawest. Destên wî hatibûn ber qeysa qirka leşker di bê hişî da

bû! Çavên wî mezin bûbûn, mîna ji hêlînen xwe derketî zûq ma bû. Leşkeran xwe li derî dan. Lê, leşkerê din li pêş Farqînî di cihê xwe da ji zirav ketibû. Reng avêtibû. dilerizî. Lêvên wî li hev diketin. Bi borîn û hewar xwestina leşkeran ve Farqînî jî bi hişê xwe hat. Serwext bû, lê, hê zêdetir bizdiya, tirs leşker jî şikiya bû. Hê dî şewişî, bi şewişandinê ji derî derket û çû. Lê leşkerên din lê hatibûn hev û dû. Bi kulm û dara çavên wî girêdan û wî bi dafan ji derî derxistin. Dengên peyvê Farqînî dihatin:

«...Axx.. hima abê bi qesem gunahin yoxtir. Û qîz de qaçîrmedin hima. Hima a'ha öldirecek û ev kortale atacak... hima abê abê deng di bayê şevê de dût ket...»

Bi nivro va wî anîn. Pî lê werimandi bûn. Xwîn ji tilîka wî dihat. Kefa destê reş û şîn bûbû. Poz û dev bi xwinê, qevdikên destê wî reş xuya dibû. Rûkên wî hişk bûbû; ne dilerizî. Jidandibû diranên xwe. Rûken bû...»

Di keysê peyvên de kurte-birî çiroka xwe û ya şevê got; «*Lo lo keko.. Tew ne bêje.. Min di heyata xwe da tiştên wusa ne dît. Li ber-berojkê gund, ji ne dîtî va, ziyakî dirêj, ziyakî mezin di hate ser min. Keysa revê jî ne ma bû. Bê çare û bê rê mam. Gilêz û xore-xor ji devê zîya di herikî. Gava çend bihust di navbera me da ma, devê xwe vekir, min bikşîne nava xwe! Ji bê keysî min destên xwe avête qirika wî û.. ha min dît ku...» li gotina xwe sekinî. Mîna dewkilê singa wî danî û rabû, bû xîze-xîza qirika wî, îske-îsk pê ket, bi çavê paldahî û kele girî ji sîngê ve Farqînî vala bû. «*Lê, bi qesem ezê xwedî li xewna xwe derkevim...»**

Ji şehîd û girtîyê berxwedarên Tekoşîna Rizgarîya
Netewa Kurdistan re dîyar dikim.

HEEY DÎROK...!

*Bi qelibîne rûpelên xwe yê bi qirêj û gemar!
Kê li enîyê danî ev tenîya qirêj û gemar!
Kê rûçikê te reş kirîye?
Kîne, yên rûçikê te sipî dikin?
Wê kuda here hewqas hêrsa min...
Wê kude here..!
Wê kude here gira di veşartina dilê min de kombûye?*

*Ji danezanê ber qirkirina ma ne
Ezê, hobibim çûyina xwe
Ezê bixwe biniwîsînîm hatina xwe!
Tu, dîroka bi qirêj, veke çavên xwe!
Hinekî tu!??*

*Ketin zevtê qunca emperyalîst
Datînin qolonî, kulmên xwe yên rizgarxwaz
Weke gurza giran-giran
Bi hemû xeml û rêdana xwe*

*Va bibîne..!
Çawa ditirsin kerîyê seyan
Ji nêzîkbûna, zirme-gurma dengên lingên azadîyê
Li Qorê, li Vietnamê, mêzekê dîrok...!
Laosê, li Qamboçayê, Gineyê, Angolayê mêzeke...
Şoreşvanê azadîyê, ber bi aşîya bê binî dibezin
Li bircê kela tîn çikandin alê destên partîzanan
Îca dora welatê mine
Ma qey, ez nizanim?
Awa! Li qadan bi milyona ban dikin
Dibêjin; bijî serxwebûn, bimre kedxwarî!
Çiya lerizî - erd hejîya
Qelişîn kevirê aramê yeko-yeko
Ya li berxwedide arama mine
Yê li berxwedide dilê mine!*

*Em ketine destê wan vê gavê
Bila werin liberxwe bibînin me
Bibin mîna reqelê laş dîtîyê houbera
Ji bo sîlekî biteqînî dev û rûyên me
Bira yeko-yeko têkevin rêza kerîyê qêmera.
Çar diwar... Derîyên hesin... Têlên rêsaî
Bira lê tije bibî jîyana me
An bidarxin, bihejin bejnê me
An jî, derxînin hember berdarekê xwe
Bi destên xwe.. Ber bikin dilê me.!*

*Ger, li derve berdewam dibe jîyan
Nehatibî birîn dengê sitran û helbestan
Bi dengê xwe yê keleş dixwîne mawzer..
Çîye?... Çi dibe?.. Kî ditirse ji mirinê!*

*Ji bo çî! bitirsin ji mirinê!
Li ber hemû zorîya, sîngvegirtin hebe
Ji bo çî! bitirsin ji îşkencê û lêdanê?
Doost hevalno!*

Bila xerabibe kela zilmê
 Bila xerabibe mala zilmê, doost hevalnool!
 Di daxwaza çêbûna welatekî demokratîk, serbixwe, û azad de
 Bo zarûk bê tîrs û sitûxwarî mezin bibin.
 Ji bo sir nedin serî bidin,
 Girînge li ber her zorîyê
 dil, bi keder û kul li berxwe bide.

Li gel royên xweş tîn
 Ewê helbet pirr tişt bîn gotin

Ji sultan, ji serdaran, ji imparatora, ji koma îblîsa
 Ku di nava axa bihatin hesp dilîskandin
 Ger bi vî awahî here rewş...
 Dibê ku pirr tişt beyî gotin.
 Her serîyê diramîne her mirovê bi namûs.

Xwarina wane goştê mirovan...
 Xwarina wan bûye xwîn zeftkaran.
 Weke reqelê laş dîtine
 Li ser piştê gelê minin!
 Şerkir, nas, ehl û zarûkên me
 Serbiserî, berberî li berxwedan...
 Yê di navîka xak de hebûn jiyandin
 Ji hêlla yê di kela zilmê de rûdinên, hatin xwarin
 Li bedena sar ya xwuşkamin
 Destê xwe yên bi qirêj gerandin, Heey dîrok..!
 Genê însana

Dolê talan, homoseksuelan,
 Jinê ku xwe bi dar de vekiribûn, ji werîsa anîn xwar..
 Weke sehên çav-sor û har
 Yeko-yeko ketin paşila cesedan!
 Bêje! Hey dîroka şerma mirovahî
 Hey kerîyê mirova, vekin çavên xwe
 Were ziman, siltanê ker..!
 Beseel Beseel!

Bila bikşînin destê xwe ji welatê min
 Destê xwe yê bi gilêr û gemar
 Bikşînin destê xwe ji welatê min!
 Ewana ne ku bi dêlîtî û houberîya xwe bûne
 Weke rêza zûliyên tîyê xwînê
 Jibo azadiya milletan, rizgarîya gelan
 Li qada navîn cilên bi qorêj bîn vekirin
 Hunerê wane koma hestîyên li besta laçê
 Wek dîya min ji zarûkan re çîrok dibêjin..
 Li berxwedana hovîfyê ye,

Dersîme
 Koçgirîye
 Zilane
 Keda me
 Xweydana enîya me
 Talanê hemû dewlemendîya me

Bide erşa bila bê feryada te!
 Hewar bikim-hewar, çiqas bê dengê min
 Min bi bihîzin yê li pişt çiyayê qaf
 Çiya bilivê!
 Erd biheje!
 Ker bibihîzin!
 Kor bibînin!
 Dunya bibihîze!

ŞEHÎDÊN SERXWEBÛN Û AZADÎYA KURDÎSTAN'E
TEKOŞÎNA WE SONDA MEYE!

IMRÊ KOPERYALÛM Ê MÊTINGERÛYA TÛRKÊ FAŞÎST!